ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ & ΠΡΟΚΛΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 2ας Σελίδος)

—Ἀλήθεια, δὲ μοῦπες Ἱερώνυμε, ἀπὸ ποῦ ἔρχονται οἱ ἐπισκέπτες μας καὶ ποιὸ σκοπὸ ἔχει τὸ ταξίδι τους.

— Μὴ γίνεσαι περίεργη σὰν τὶς ...γυναῖκες! τὴ μισομάλλωσε ἐκεῖνος σ' εὔθυμο τόνο. Ἡ δική σου δουλειὰ εἶναι νὰ μᾶς ἑτοιμάσῃς νὰ φᾶμε.

— Χωρὶς νὰ περιμένουμε τὴν Πρόκλα;

— Μά, αὐτή, ὅπου νᾶναι θὰ γυρίσῃ ἀπ' τὴ Σχολή.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐλαφρὰ βήματα ἀκούστηκαν στὸ διάδρομο. Σὲ λίγο φάνηκε ἡ σιλουέττα μιᾶς δεκαοχτάχρονης νεάνιδας. Ὁ κατάλευκος ποδήρης χιτώνας της ἐκάλυπτε σὲ κανονικὲς πτυχώσεις ἕνα σῶμα ξεχωριστῆς τελειότητας. Τὸ λευκορόδινο πρόσωπό της ἔλαμπε μέσα σ' ἕνα κατάξανθο χείμαρρο μαλλιῶν καὶ τὰ γυμνὰ μπράτσα της συμπλήρωναν τὴν ἁρμονικότητα τοῦ συνόλου.

— Νά, κι' ἡ Πρόκλα, τὸ καλό μας, τὸ κορίτσι πάνω στὴν ὥρα! ξέσπασε σ' ἐπιφωνήματα ἐνθουσιασμοῦ ὁ Ἱερώνυμος ποὺ τὴν εἶχε δῇ πρῶτος. Δὲ στῶλεγα, ἐγώ, γυναῖκα;

Ὁ Καλλίστρατος, ὅπως ἦταν ξαπλωμένος στὸ ἀνάκλιντρο, σηκώθηκε πάνω κι' ἄρχισε νὰ παίζῃ μηχανικὰ μὲ μιὰ κλωστὴ ποὺ βρέθηκε στὰ χέρια του, σὰν νὰ μὴ εἶχε τίποτα πιὸ σπουδαῖο νὰ κάμῃ.

Ἡ Πρόκλα τὸν πρόσεξε κι' ἔτρεξε γρήγορα στὸ γυναικωνίτη, λὲς καὶ τὴν κυνηγοῦσε κάποιο ἀγρίμι.

Ὁ Ἱερώνυμος μὲ φανερὴ στενοχώρια πῆγε καὶ τὴν φώναξε ἀπὸ κάτω γιὰ νἄρθῃ νὰ γνωρίσῃ τοὺς δυὸ νεόφερτους ἐπισκέπτες. Ἐκείνη ὑπάκουσε μὲ συγκρατημένη δυσφορία.

— Δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάμῃς αὐτό, τὴν παρατήρησε αὐστηρὰ ὁ θεῖος της, ὅταν ἔφθασε κοντά του. Αὐτοὶ εἶναι ἄνθρωποι, σχεδὸν δικοί μας.

Ἡ Πρόκλα μὲ μεγάλη συστολὴ μπῆκε στὴν αἴθουσα καὶ χάζευε. Τὸ τραπέζι, ἐκεῖ, ἦταν κιόλας στρωμένο κι' ὁ Μελανίωνας μπαινόβγαινε μὲ προθυμία γιὰ νὰ τὸ γεμίσῃ μὲ πιάτα καὶ ποτήρια. Ἡ Ἀλκινόη, σὰν νοικοκυρὰ ποὺ ἦταν, προσπαθοῦσε νὰ τὸ στολίσῃ μὲ λουλούδια ποὺ τὰ τακτοποιοῦσε σύμφωνα μὲ τὰ γοῦστα της. Μόλις, ὅμως εἶδε τὴν Πρόκλα νὰ κυττᾷ σὰν χαμένη τοὺς δυὸ ἐπισκέπτες, τὴν ἐπῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ὡδήγησε, πρῶτα στὸν πλοίαρχο καὶ κατόπι στὸν Καλλίστρατο, συνιστώντας τους.

— Ἔρχονται ἀπὸ τὰ Πάταρα, τῆς εἶπε ἡ θεία της, καὶ σοῦ φέρνουν ἀπὸ τὸν πατέρα σου πολλοὺς χαιρετισμούς.

Ἡ Πρόκλα ὀρθάνοιξε τὰ μάτια της καὶ κάποιο ἀχνὸ χαμόγελο τῆς ξέφυγε μαζὶ μ' ἕνα ἀπαλόηχο «εὐχαριστῶ». Ὕστερα, μὲ συγκρατημένο ἐνδιαφέρον, ρώτησε τὸν πλοίαρχο γιὰ τὴν ὑγεία τῶν γονιῶν της, γιὰ τὴν κατάσταση τοῦ σπιτιοῦ της.

— Πιὸ καλὰ θὰ σᾶς τὰ πῇ ὁ νεαρός, ἀπὸ δῶ, τῆς εἶπε ὁ πλοίαρχος, ποὔρχεται μέσ' ἀπὸ τὸ σπίτι σας. Ἐγὼ εἶμαι ναυτικὸς καὶ μόνο τὸν πατέρα σας ἔχω γνωρίσει.

Ἡ Πρόκλα, ἀντὶ νὰ στρέψῃ τὴν ἐρώτηση στὸν Καλλίστρατο μὲ τὶς πορφῦρες στὰ μάγουλα, δοκίμασε πάλι νὰ φύγῃ. Μὰ μπῆκε ξανὰ στὴ μέση ἡ Ἀλκινόη καὶ τὴν ἐπέπληξε, αὐτὴ τὴ φορά, ἀρκετὰ γιὰ τὴν ψυχρή της συμπεριφορὰ ἀπέναντι στοὺς δυὸ γνωστοὺς πιὰ ἐπισκέπτες.

— Μὴ τὴ μαλλώνετε ἐπενέβη ὁ πλοίαρχος, δὲ φαίνεται παγερή, οὔτε κι' ἀκατάδεχτη ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία· ἁπλῶς ἔχει σ' ὅλη της τὴν ὑπόσταση, διάχυτη τὴ σεμνότητα ἐκείνη ποὺ πηγάζει μέσ' ἀπὸ τὰ αὐστηρὰ ἤθη τῆς πατρίδας της.

— Δὲν ἀποκλείεται, εἶπε στενόχωρα ἡ Ἀλκινόη· ξέρετε, δὲν εἶμαι ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα κι' ἔτσι, ἡ συμπεριφορά της, μοῦ φαίνεται παράξενη.

— Εἶναι ἀπὸ δῶ, ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἡ γυναίκα μου, ἐξήγησε ὁ Ἱερώνυμος, κι' ἔχει δίκιο νὰ παραξενεύεται. Ἀλλὰ δὲν εἴπαμε νὰ τὸ παρακάνῃ κι' ἡ καλή μας Πρόκλα!...

Στὸ τραπέζι κάθησαν ὅλοι νὰ φᾶνε καὶ νὰ γευθοῦν ἕνα παλιό, γλυκόπιοτο κρασὶ τῶν Πατάρων, δῶρο τοῦ Νικάνδρου στὸν ἀδελφό του. Τότε δόθηκε κι' ἡ εὐκαιρία στὸν Καλλίστρατο νὰ πῇ ἕνα σωρὸ πληροφορίες, σχετικὲς μὲ τὴ ζωή του καὶ μὲ τὴν οἰκογένεια τῆς Πρόκλας.

Τὸ σεμνότυφο κορίτσι φαινόταν, πὼς δὲν ἄκουγε τὰ λόγια τοῦ Καλλίστρατου καὶ προσπαθοῦσε νὰ βρῇ κάποιο τρόπο γιὰ ν' ἀνεβῇ καὶ πάλι στὸ γυναικωνίτη. Ἡ εὐκαιρία δὲν ἄργησε νὰ τῆς δοθῇ. Τὸ δεῖπνο τελείωνε κι' ἡ Πρόκλα, μαζὶ μὲ τὴ θεία της, τράβηξαν στοὺς κοιτῶνες τους. Τὸ ἴδιο ἔκαμαν κι' οἱ τρεῖς ἄνδρες. Ὁ Ἱερώνυμος ἔδειξε στὸν Καλλίστρατο καὶ στὸν πλοίαρχο τὰ στρώματα πάνω στὰ ὁποῖα θὰ πλάγιαζαν, κι' ἐκεῖνοι ἀποκαμωμένοι, ἀπὸ τὴν περιπέτεια τῆς ἡμέρας ἐκείνης, μὲ μιᾶς ἀποκοιμήθηκαν.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ συγυρίσθηκαν καὶ προσευχήθηκαν, ὅλοι μαζί, στὸ βωμὸ τοῦ σπιτιοῦ, ὁ Ἱερώνυμος ἑτοιμάστηκε νὰ φύγῃ στὸ «Ἀνακριτήριο». Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔψαχνε νὰ βρῇ κάποιους γραμμένους παπύρους, ἔδωσε νὰ καταλάβουν στοὺς φιλοξενουμένους του ὅτι καλὸ θᾆταν νὰ τὸν ἀκολουθοῦσαν κι' αὐτοὶ γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν, μαζὶ μὲ τοὺς ἀστυνομικούς, σὰν μάρτυρες κατηγορίας ἐνάντια στοὺς δυὸ κακούργους.

—Ἀλλὰ μὲ μιὰ συμφωνία, εἶπε ὁ ναυτικὸς στὸν Ἱερώνυμο.

— Νὰ τὴν ἀκούσω, ἔκαμε μ' ἐνδιαφέρον ἐκεῖνος.

— Μόλις τελειώσουμε ἀπὸ κεῖ νὰ μ' ἐπιτρέψετε, πιά, νὰ φύγω. Ξέρετε, πρέπει νὰ ἑτοιμάσω τὸ καράβι γιὰ τὸ αὐριανὸ ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς.

— Ποῦ, στὰ Πάταρα;

— Ναί, Ἱερώνυμε.

—Ἄ, αὐτὸ μᾶς λυπεῖ γιατὶ ἔτσι δὲ θᾆσαι, πιά, φιλοξενούμενός μας. Θὰ μᾶς χαροποιοῦσε ἡ ἀναχώρησή σου — μιὰ καὶ σὲ μάθαμε — ἂν μᾶς χάριζες τὴν ἐλπίδα ὅτι, στὸ κοντινὸ μέλλον θὰ σὲ ξαναβλέπαμε.

—Ἀφοῦ τὸ θέλετε, θὰ γίνῃ! Ὅ,ποτε θἄρχωμαι, ἐδῶ, στὴν Ἀττική, θὰ σᾶς ἐπισκέπτωμαι, μεγάλε μου ἄρχοντα. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, θὰ πηγαίνω εἰδήσεις στὸ Νίκανδρο, τόσο ἀπὸ σᾶς, ὅσο κι' ἀπὸ τὴν κόρη του, τὴν Πρόκλα.

—Ἂν τὸ κάμετε αὐτό, πλοίαρχέ μου, θὰ σᾶς ἀμοίβω πλουσιοπάροχα.

— Κάθε ὑλικὴ σας ἱκανοποίηση, τώρα ποὺ γνωριστήκαμε, θᾆναι γιὰ μένα καὶ μιὰ προσβολή.

— Καλά... καλά... Σὺ εἶσαι σπιτίσιος, πιά, ἄνθρωπος κι' ἔτσι, κάθε ἀμοιβὴ θὰ σοῦ προσφέρεται σὲ μορφὴ δώρου.

— Μὲ μορφωμένους ἀνθρώπους δὲ μπορῶ ν' ἀτὰ βγάλω πέρα! εἶπε γελῶντας ὁ πλοίαρχος. Κάνε ὅ,τι καταλαβαίνεις. Πάντως, ἐγώ, θὰ ἐξυπηρετῶ καὶ τὰ δυὸ σπιτικὰ ἀπὸ εὐχαρίστηση γιατὶ ἔχω νὰ κάνω μ' ἀνώτερους ἀνθρώπους καὶ καλοὺς πατριῶτες.

Ὁ Ἱερώνυμος κολακεύθηκε καὶ χτυπώντας τον προστατευτικὰ στὸν ὦμο, τοῦ εἶπε σ' ἐγκάρδιο τόνο:

—Ἐπειδὴ τὸ πρόσφατο ληστρικὸ κροῦσμα ποὺ ἔτυχε σὲ σᾶς ἀπόδειξε γι' ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ ἐπικίνδυνο τῆς διαδρομῆς ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ ὡς ἐδῶ, γι' αὐτὸ ὅ,ποτε θἄρχεσαι, θὰ ἐπιβαίνῃς, γιὰ τὴν ἀσφάλειά σου, σ' ἀστυνομικὸ ἁμάξι ποὺ θὰ τὸ παίρνῃς ἀπὸ τὴ Μακρὰ Στοά, στὸν Πειραιᾶ. Αὐτό, θὰ τὸ εἰσηγηθῶ στὸ Ἀνακριτήριο, ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ σοῦ δώσουν καὶ κάποιον τιμητικὸ τίτλο ποὺ θὰ διευκολύνῃ πολὺ τὶς μετακινήσεις σου αὐτὲς μ' ἀστυνομικὰ ὀχήματα.

Οἱ τρεῖς ἄνδρες βγῆκαν ἀπὸ τὰ προπύλαια τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὶς ἀποχαιρετιστήριες εὐχὲς τῆς οἰκοδέσποινας, πρὸς τὸν ξερακιανὸ καραβοκύρη.

— Στ' Ἀνακριτήριο κατευθυνόμαστε τώρα; ρώτησε ὁ Καλλίστρατος τὸν Ἱερώνυμο.

— Ναί, παιδί μου, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ἀφοῦ πέρασαν δυὸ-τρεῖς στενοὺς δρομάκους μὲ χαμόσπιτα, βγῆκαν σὲ κάποιο πλατύδρομο, μὲ μαρμαρόχτιστα ἀνομοιόμορφα κτίρια, κι' ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρὲς πλευρές του.

Ὁ Καλλίστρατος τὰ παρατηροῦσε μὲ θαυμασμὸ μαζὶ καὶ περηφάνεια, ἐπειδὴ ἀνῆκε, τώρα,, κι' αὐτὸς — ἔστω καὶ προσωρινὰ — σὲ μιᾶς τέτοιας πόλης κοινωνία.

Ἀπὸ τὴν Ἀνάκριση γρήγορα ξεμπέρδεψαν, ἀφοῦ εἶχε θριαμβεύσει ἡ δικαιοσύνη.

Βγαίνοντας ἔξω, ὁ Ἱερώνυμος κι' ὁ Καλλίστρατος, ἔλεγαν τὰ τελευταῖα λόγια μὲ τὸν πλοίαρχο. Ὕστερα ἐκεῖνος τοὺς χαιρέτησε μὲ τὴν εὐχὴ νὰ τὸν ἀξιώσουν οἱ θεοὶ νὰ ξαναφέρῃ, ὁ ἴδιος, πίσω στὰ Πάταρα τὸν Καλλίστρατο.

— Καὶ φυσικά, καραβοκύρη μου, εἶπε ὁ Ἱερώνυμος. Μὰ πιὸ γρήγορα θὰ πᾷς τὴν Πρόκλα καὶ ἴσως, ἴσως καὶ μένα μαζὶ γιὰ νὰ προσκυνήσω τὰ θεῖα χώματα τῆς πατρικῆς γῆς καὶ τὸν ἀδελφό μου νὰ ξαναντικρύσω.

—Ἄμποτε, λαμπρὲ ὑπηρέτη τῆς Θέμιδας!...

Ὁ Καλλίστρατος κι' ὁ Ἱερώνυμος ἐγύριζαν στὸ σπίτι ἀμίλητοι, σκεφτητικοί. Σὲ κάποια στιγμή, ὁ καινούργιος προστάτης τοῦ νεαροῦ Καρμυλησσέα γιὰ νὰ σχίσῃ, ἴσως, τὸν πέπλο τῆς σιωπῆς, ἄρχισε νὰ ἐξηγῇ σ' αὐτὸν τὸν λόγο τῆς ὕπαρξης κάθε οἰκοδομήματος ποὺ συναντοῦσαν μπροστά τους. Ὁ Καλλίστρατος ἄκουγε μ' ἀπληστία τὶς τόσες πληροφορίες ποὺ τοῦ δίνονταν.

— Ποῦ νὰ δῇς καὶ τὰ συγκροτήματα τῆς Ἀγορᾶς! συμπλήρωσε ὁ Ἱερώνυμος. Αὔριο θὰ σὲ πάω ἐκεῖ γιὰ ἐγγραφὴ στὴ Σχολὴ τῶν Στωϊκῶν κι' ἔτσι θὰ σοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ θαυμάσῃς τὴν πληθώρα τοῦ κατεργασμένου μαρμάρου καὶ τὸ πολύχρωμο μωσαϊκὸ τῶν... κινουμένων χιτώνων!

—Ὤ!, θᾆναι λοιπὸν πολὺ ὡραῖα! ἀναφώνησε μὲ χαρὰ ὁ Καλλίστρατος.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἱερώνυμος ἐπῆρε τὸν προστατευόμενό του καὶ κατευθύνθηκαν στὴν Ἀγορά. Γιὰ χάρη του προτίμησε τὴν πεζοπορία, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ τὸν κατατοπίζῃ πιὸ ἄνετα σὲ κάθε τί, ποὺ θὰ συναντοῦσαν μπροστά τους.

—Ἐκεῖνος ἐκεῖ ὁ λόφος εἶναι ἡ Ἀκρόπολη, ἄρχισε νὰ ἐξηγῇ ὁ Ἱερώνυμος, μὲ τὰ Προπύλαια, τὸν Παρθενῶνα... τὸ Ἐρέχθειο... τὸ Ναὸ τῆς Ἄπτερης Νίκης...

— Μπᾶ, ἔκανε τάχα μ' ἀπορία ὁ Καλλίστρατος στ' ἄκουσμα τῆς θεᾶς αὐτῆς. Μαδήθηκαν τὰ φτερά της;

—Ἔ, ὄχι κι' ὅτι ἔπαθε ἕνα τέτοιο πρᾶμα, ἀλλ' ὅτι ἔλεγαν οἱ πρόγονοί μας πὼς τῆς τἄκοψαν ἐκεῖνοι, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἔνδοξες νῖκες τους ἐνάντια στοὺς Πέρσες, γιὰ νὰ τὴν ἔχουν πάντοτε κοντά τους.

— Καὶ τὰ πιστεύεις αὐτά, καλέ μου ἄρχοντα;

—Ὄχι, παιδί μου. Εἶμαι ὅμως ὑποχρεωμένος, σὰν δημόσιος λειτουργός, νὰ κάμω πὼς τὰ πιστεύω, γιατὶ ἀλλοιῶς θἄρθω σὲ φανερὴ ἀντίθεση μὲ τοὺς ἱεροὺς θεσμοὺς τῆς Πολιτείας. Ἔχεις ἀκουστὰ τὴν πολύκροτη δίκη τοῦ Σωκράτη;

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΕΙΡΗΝΗ Η ΨΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΑΛΗΘΙΝΗ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης Σελίδος)

δραστηριότητά μας, ποὺ καυχιόμαστε γιὰ δαύτη, ὁ κόσμος θὰ μαραζώσῃ, θὰ πεθάνῃ.

Αὐτὰ λέμε, καὶ δός του ὁ διάβολος συνδαυλίζει τὴ φωτιά, καὶ πυρώνει ὁλοένα τὸ καμίνι τῆς ἀκολασίας, τόσο, ποὺ ὁ καπνός του ἔκρυψε τὸν ἥλιο τῆς ἀγάπης.

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ζητᾶμε τὴν εἰρήνη, γιὰ νὰ μὴ πεθάνουμε γρήγορα κι' ἔτσι νὰ μπορέσουμε νὰ κάνουμε περισσότερα κακουργήματα. Τέτοια εἰρήνη ζητοῦμε, ὠργισμένη εἰρήνη, ἀνειρήνευτη εἰρήνη.

Ζητᾶμε τὴν ἀπέξω εἰρήνη, σὲ καιρὸ ποὺ μέσα μας δὲν ὑπάρχει εἰρήνη. Μητέρα τῆς ἀληθινῆς εἰρήνης εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ πόνεση στοὺς δυστυχισμένους ἀδελφούς μας, ἡ ταπείνωση, ἡ ἀφιλοκέρδεια, ἡ ἄρνηση κάθε ματαιότητας. Ἐνῷ ἐμεῖς εἴμαστε ἐγωϊστές, πλεονέκτες, κακοί, φθονεροί, ματαιόδοξοι, ἀκόλαστοι, περήφανοι, πονηροί, πολυμέριμνοι, ἄπιστοι, γεμᾶτοι ἀπὸ μιὰν ἀρρωστιάρικη περιέργεια. Ὁ ἄπιστος ἄνθρωπος βρίσκεται μέσα σὲ μιὰ ἀνεμοζάλη, «καταβαπτίζεται τῷ τῆς ἀπιστίας κλύδωνι». Κι' ὁ πολυμέριμνος ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πρᾶος κι' εἰρηνικός. Οἱ χαρές τους εἶναι ὁλότελα ψεύτικες, γιατὶ ὅπως λέγει ὁ ἅγιος «ὁ ἀλλότριος τῆς εἰρήνης, ἀλλότριος ἐστὶ τῆς χαρᾶς». Γιὰ τοῦτο κράζει κι' ὁ προφήτης Δαυΐδ: «Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; Ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα καὶ ζητῆτε ψεῦδος»;

Γυρίστε καὶ κυττάξετε γύρω σας. Φρίκη! Παντοῦ ταραχή, μαλλώματα, σατανικὴ ἀκολασία, ἀχορταγιά, ἅρπαγμα, ἀκούραστη κακία, ἀκοίμητη πανουργία, σιχαμερὰ πάθη, ἀνεμοστρόβιλος σατανικός. Ἐφημερίδες, περιοδικά, βιβλία, κινηματογραφικὲς ταινίες, ζωγραφικές, εἶναι σὰν ἕνας βρωμισμένος καθρέφτης ποὺ ἀνατριχιάζει κανένας, βλέποντας, μέσα σ' αὐτόν, τὸ παραμορφωμένο πρόσωπο τῆς ἀνθρωπότητας. Τρέλλα καὶ λύσσα νὰ τὰ δοκιμάσῃ ὅλα. Μήτε ἡ Ἐρινύες, δὲν εἴχανε τέτοια φρικτὴ ἀσκήμια. Κι' ὕστερα ἀπὸ τέτοια παραμόρφωση, ποὺ στάθηκε χειρότερη ἀπὸ κείνη ποὺ ἔπαθε ὁ Ὀδυσσέας ἀπὸ τὴν μάγισσα Κίρκη, αὐτὴ ἡ ἀνθρωπότητα ζητᾶ εἰρήνη. Ἀπὸ τὸ χοχλαστικὸ καζάνι τῆς κόλασης περιμένουμε νἄβγῃ δροσιά.

«Εἰρήνεψε μέσα σου, λέγει ἕνας ἅγιος, καὶ θὰ εἰρηνέψῃ ὁ οὐρανὸς κι' ἡ γῆ. Ἔμπα στὸ θαλάμι ποὺ βρίσκεται μέσα σου, καὶ θὰ δῇς τὸ παλάτι τ' οὐρανοῦ. Γιατὶ ἕνα εἶναι καὶ τοῦτο καὶ κεῖνο, κι' ἀπὸ τὸ ἴδιο παραθύρι τὰ βλέπεις καὶ τὰ δυό».

Ἡ ἀληθινὴ εἰρήνη θρέφεται καὶ μεγαλώνει μὲ εἰρηνικοὺς στοχασμοὺς καὶ μὲ εἰρηνικὰ αἰσθήματα. Τέτοια εἶναι ἡ θροφὴ ποὺ δίνουνε στὴν καρδιά μας τὰ ἁγιασμένα λόγια τῆς θρησκείας μας. Ὅλοι οἱ προφῆτες κι' οἱ ἅγιοι μιλᾶνε ὁλοένα γι' αὐτὴ τὴν εἰρήνη, ποὺ τὴν ἀγαπήσανε περισσότερο ἀπὸ κάθε τι, σὰν ἀληθινὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ κι' ἕνα δῶρο του ἀξετίμητο, ποὺ δίνεται στὰ τέκνα του.

Ἀπὸ τὸ Ψαλτῆρι τοῦ Δαυΐδ σταχολογῶ τὰ παρακάτω:

«Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνώσω, ὅτι σύ, Κύριε, κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατῴκισάς με», «Μὲ εἰρήνη θὰ κοιμηθῶ συμμαζεμένος στὸ κλινάρι μου, γιατί, ἐσύ, Κύριε, μοὖδωσες ἐλπίδα στὴ μοναξιά μου»· «Πᾶψε τὴ γλῶσσα σου ἀπὸ κακὸ καὶ τὰ χείλια σου νὰ μὴν λαλήσουνε δολερά. Ἀπόφυγε τὸ κακὸ καὶ κάνε τὸ καλό, ζήτησε εἰρήνη καὶ κυνήγησέ την». «Λίγο ἀκόμα, κι' ὁ ἁμαρτωλὸς δὲν θὰ ὑπάρχῃ, καὶ θὰ γυρέψῃς ποῦ ἦτανε ὁ τόπος του καὶ δὲν θὰ τὸν εὕρῃς. Οἱ πρᾶοι ὅμως θὰ κληρονομήσουνε τὴ γῆ καὶ θὰ ἀπολάψουνε τὴν εἰρήνη».

Ὁ Σολομῶντας λέγει «Καλύτερο εἶναι τὸ ξερόψωμο ποὺ τὸ τρῶς μὲ ὄρεξη καὶ μὲ εἰρήνη, παρὰ νἄχῃς ἕνα σπίτι γεμᾶτο ἀπὸ πολλὰ ἀγαθά». Ὁ προφήτης Ἡσαΐας λέγει στοὺς Ἑβραίους: «Ἔτσι λέγει ὁ Κύριος: Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεός σου, ἐγὼ σοῦ ἔδειξα γιὰ νἄβρῃς τὸν δρόμο σου καὶ νὰ περπατήσῃς σ' αὐτόν, κι' ἂν ἄκουγες τὶς ἐντολές μου, θὰ γινότανε σὰν ποταμὸς ἡ εἰρήνη σου». Σὲ ἄλλο μέρος λέγει πὼς οἱ Ἰσραηλῖτες εἶναι πονηροί, καὶ γι' αὐτὸ «θὰ τσακιστοῦνε στὸν δρόμο ποὺ πορεύουνται, γιατὶ δὲν ξέρουνε νὰ περπατήσουνε στὸν δρόμο τῆς εἰρήνης». Ὁ προφήτης Ἱερεμίας λέγει πὼς οἱ Ἑβραῖοι ποὺ εἴχανε ξεχάσει τὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ καὶ ζούσανε ἁμαρτωλά, φωνάζανε (ὅπως φωνάζουμε σήμερα κι' ἐμεῖς) «Εἰρήνη! Εἰρήνη! Μὰ ποῦ εἶναι ἡ εἰρήνη;». Ἀλλοῦ λέγει: «Εἶπεν ὁ κύριος στοὺς παραστρατημένους Ἑβραίους: Φόβος! Εἰρήνη δὲν ὑπάρχει».

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὅλοι χαιρετιοῦνται μὲ τὴν εἰρήνη: «Πήγαινε μὲ εἰρήνη, Εἰρήνη νὰ εἶναι στὸ ἔμπα καὶ στὸ ἔβγα σου» (Εἰρήνη ἡ εἴσοδός σου καὶ ἡ ἔξοδός σου»), Εἰρήνη στὸν δοῦλο σου, περπάτα μὲ εἰρήνη, Εἰρήνη ἀπάνω σου. Ἂς γίνῃ εἰρήνη στὸν αἰῶνα, Εἰρήνη, εἰρήνη σὲ σένα καὶ στοὺς δικούς σου. Νἄχῃς τὴν εἰρήνη ποὺ τὴν ποθοῦνε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι» κ.ἄ.

Στὰ Εὐαγγέλια πολὺ συχνὰ γράφεται ἡ λέξη Εἰρήνη. Στὶς Πράξεις πάλι ὁ ἀπόστολος Πέτρος λέγει στὸν ἑκατόνταρχο Κορνήλιο πὼς ὁ Θεὸς ἔστειλε στοὺς Ἰσραηλῖτες τὴν καλὴ εἴδηση τῆς σωτηρίας καὶ τῆς εἰρήνης μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μεταχειρίζεται στὶς ἐπιστολές του περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴ γλυκειὰ λέξη τῆς Εἰρήνης: «Ἡ χάρη νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ ἡ εἰρήνη». Τιμὴ καὶ εἰρήνη σ' ὅλους τοὺς πιστούς. Κάθε χαρὰ καὶ εἰρήνη. Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια. Χάρη, ἔλεος καὶ εἰρήνη. Ἂς πληθαίνῃ ἡ εἰρήνη. Εἰρήνη ἀπάνω σὲ ὅλους σας. Ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης νὰ εἶναι μαζί σας κλπ. Στὴν Α' ἐπιστολὴ πρὸς Κορινθίους γράφει: «Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι Θεὸς ἀκαταστασίας, ἀλλὰ Θεὸς εἰρήνης. Στοὺς Γαλάτας γράφει «Ὁ καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης ἐγκράτεια». Βλέπεις πὼς ἡ εἰρήνη δὲν πηγαίνει σὲ ψυχὴ ποὺ δὲν βρίσκουνται οἱ ἁγιασμένες ἀδερφάδες της, ἡ πίστη, ἡ μακροθυμία, ἡ χρηστότητα, ἡ πραότητα, ἡ ἐγκράτεια, κι' ἡ χαρά, ἡ δίδυμη ἀδελφή της.

Καὶ στὶς ἐπιστολὲς τοῦ Ἰακώβου, τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰωάννη καὶ τοῦ Ἰούδα, παντοῦ ὑπάρχει ἡ εὐχὴ τῆς εἰρήνης. Ὁ Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος γράφει: «Ποιὸς εἶναι σοφὸς κι' ἐπιστήμονας ἀνάμεσά μας; Ἂς δείξῃ τὰ ἔργα του καὶ τὴν καλὴ διαγωγή του μὲ σοφὴ πραότητα. Ἂν ἔχετε ὅμως πικρὸν ζῆλο καὶ κακία στὴν καρδιά σας, μὴ καυχιόσαστε καὶ μὴ λέτε ψέμματα καταπάνω στὴν ἀλήθεια. Δὲν κατεβαίνει ἀπὸ πάνω αὐτὴ ἡ σοφία, ἀλλὰ εἶναι ἐπίγεια, σαρκική, δαιμονική. Γιατί, ὅπου ὑπάρχει κακὸς ζῆλος, ἐκεῖ ὑπάρχει ἀκαταστασία καὶ κάθε κακὸ πρᾶγμα. Ἐνῷ ἡ σοφία ποὺ ἔρχεται ἀπὸ πάνω, πρῶτα-πρῶτα εἶναι ἁγνή, ὕστερα εἶναι εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, γεμάτη ἀπὸ ἔλεος καὶ καλοὺς καρπούς, ἀνυπόκριτη, καὶ δὲν ξεχωρίζει τὸ δικό της ἀπὸ τὸ ξένο. Κι' ὁ καρπὸς τῆς δικαιοσύνης σπείρεται μὲ εἰρήνη σ' ἐκείνους ποὺ κάνουνε εἰρήνη».

Αὐτὴ τὴν ἀληθινή, τὴν γνήσια εἰρήνη ἂς ἀγαπήσουμε, κι' ὄχι τὸν ψεύτικο ἴσκιο της, ὅπως κάνουμε, περιμένοντας μάταια νὰ εἰρηνέψῃ ὁ κόσμος, σὲ καιρὸ ποὺ οἱ ψυχές μας κι' οἱ καρδιές μας ἔχουνε γίνει σὰν τῶν θηρίων.

Ἀλλά, γιὰ ν' ἀγαπήσουμε καὶ γιὰ νὰ ποθήσουμε αὐτὴ τὴν εἰρήνη, πρέπει πρωτήτερα ν' ἀγαπήσουμε τὸν Χριστό, τὸν ἄρχοντα τῆς εἰρήνης, καὶ τὸ Εὐαγγέλιό του, τὸ Εὐαγγέλιο τῆς εἰρήνης.

Ἄλλος τρόπος γιὰ νὰ εἰρηνέψουμε δὲν ὑπάρχει κανένας. Ἂς μὴ μᾶς παραπλανᾷ ὁ παμπόνηρος σατανᾶς, «ὁ ἀνθρωποκτόνος», ποὺ ἔχει καβαλλικέψει σήμερα τὸν κόσμο καὶ τὸν σπρώχνει νὰ πέσῃ στὴν ἄβυσσο, σὲ καιρὸ ποὺ θαρροῦμε πὼς πετᾶμε στ' ἄστρα σὰν Ἀρχάγγελοι.

Φ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ὁ ὑπεύθυνος τοῦ Ἰατροφαρμακευτικοῦ τμήματος τοῦ Συλλόγου μας, ἰατρὸς κ. Παντ. Χατζηπαναγιώτου κατόπιν ἐκφρασθείσης ἐπιθυμίας ἐπεσκέφθη τὴν 22)9)61 εἰς τὸ Πολιτικὸν Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν τὸν ἄπορον συμπατριώτην μας κ. Σάββαν Τζιλάβην κάτοικον Πλατανακίου Θηβῶν πάσχοντα ἐκ γαστρορραγίας. Ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν θεραπόντων ἰατρῶν καθώρισαν τὴν ἐνδεικνυομένην θεραπευτικὴν ἀγωγήν.

Παρακαλοῦνται οἱ πατριῶται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ τύχωσιν τῆς βοηθείας τοῦ Ἰατροφαρμακευτικοῦ τμήματος τοῦ Συλλόγου ὅπως ἀπευθύνωνται γραπτῶς ἢ προφορικῶς πρὸς τὸν Σύλλογον εἰς τὰ γραφεῖα του καὶ ὁ ἰατρὸς κ. Παντελῆς Χατζηπαναγιώτου ποὺ προΐσταται τοῦ Ἰατροφαρμακευτικοῦ Τμήματος θὰ εἰδοποιῆται μέσῳ τοῦ Συλλόγου.

Η ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης Σελίδος

χρόνια καταρτίζει χονδρικὰ τὸ πρόγραμμα καὶ τὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς του. Ἡ οἰκογένεια εἶναι τὸ πρῶτο σχολεῖο τοῦ παιδιοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ σοβαρώτερο· γιατὶ οἱ ἐπιδράσεις της πάνω στὸ παιδὶ γίνονται σὲ ἡλικία, ποὺ εἶναι σωματικὰ καὶ ψυχικὰ εὔπλαστο καὶ δέχεται μὲ πολὺ μεγάλη εὐχέρεια τὶς ἰδέες, τὶς κρίσεις καὶ τὰ ἤθη τῶν γονέων του. Καὶ τοῦτο, γιατὶ ἀκόμη οἱ ἐπιδράσεις αὐτὲς εἶναι διαρκεῖς. Ἕως δηλ. τὴν ἡλικία τῶν ἕξη ἐτῶν τὸ παιδὶ ζῇ κάτω ἀπὸ τὴν συνεχῆ ἐπίδραση τῆς οἰκογενείας.

Ἀλλὰ καὶ ἀργότερα, ὅταν τὸ παιδὶ ἀρχίσει νὰ πηγαίνῃ στὸ Σχολεῖο πάλι τὸν περισσότερο χρόνο στὸ σπίτι παραμένει καὶ δέχεται τὶς ἐπιδράσεις τοῦ σπιτιοῦ μὲ τρόπο φυσικὸ καὶ ἀβίαστο, μακρυὰ ἀπὸ κάθε καταναγκασμό.

Ξέχωρα ἀπ' αὐτὰ κάθε ἐπίδραση μέσα στὸ στενὸ περιβάλλον τῆς οἰκογενείας γίνεται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο γιὰ τὸ ἕνα παιδὶ καὶ προσαρμόζεται πρὸς τὴν ἀτομικότητά του, πρᾶγμα, ποὺ στὸ Σχολεῖο εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνῃ, γιατὶ τὰ παιδιὰ ἔχουν πολλὲς μεταξύ τους διαφορὲς ἀτομικές, ποὺ ἐμποδίζουν τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο παιδαγωγικὸ μέτρο νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ ὅλα τὰ παιδιά.

Κοντὰ σ' αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε καὶ τὴν ὑπέρμετρη ἀγάπη, ποὺ συνδέει τὰ τέκνα μὲ τοὺς γονεῖς, τὸ παιδί, ποὺ αἰσθάνεται τόσο θερμὴ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ στοργὴ τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας, θὰ ἀγαπήσῃ κι' αὐτὸ τοὺς γονεῖς του καὶ θὰ δεχθῇ πρόθυμα κάθε τους καθοδήγηση.

Ἀνακεφαλαιώνοντας συνάγομε ὅτι ὁ πρῶτος ἀποφασιστικὸς παράγων τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν εἶναι γενικὰ ἡ οἰκογένεια καὶ μέσα σ' αὐτὴν ἰδιαίτερα ὁ σπουδαιότερος παιδαγωγὸς ἡ μητέρα.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΗΓΥΡΗΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης Σελίδος)

στη φιλοσοφία τῆς ἱστορίας, ὡς ἓν τῶν θεμελιωδῶν — οὕτως εἰπεῖν— ἀξιωμάτων της, ἔχει τὸ ὅτι: «Τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς στὴν δυστυχία λάμπει». Ὄχι ἁπλῶς ἐμφανίζεται, ἀλλὰ λάμπει. Διότι μία τοιαύτη ἐπιστράτευσις, ὅλων τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ προκαλέσῃ μεγαλειώδη ἐμφάνισιν τῆς ψυχῆς. Ἄτομα συγκρουσθέντα πρὸς τὴν δυστυχίαν, ἀνεδείχθησαν ἀνώτερα τῶν περιστάσεων καὶ ἔφθασαν εἰς δυσθεώρητα ὕψη. Λαοὶ ἀποκαθαρθέντες εἰς τὸ καθαρτήριον πῦρ τῆς δυστυχίας, ἀνέπτυξαν ὅλας τὰς λανθανούσας δυνάμεις των, τὴν πρωτοβουλίαν, τὴν αὐτενέργειαν, τὴν ἀλληλοβοήθειαν καὶ ἔφθασαν εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον ἀκμῆς. Ἡ ἱστορία, ἀντικειμενικὸς κριτὴς τῶν πράξεων, τὰς ἐνεργείας τὰς ἀναπτυχθείσας κατὰ τὰς δυστυχεῖς περιστάσεις ἀποκαλύπτει εὐχαρίστως καὶ τὰς ἐμφανίζει μεγαλοπρεπεστέρως.

Δύναται νὰ εἴπῃ τις, ὅτι διὰ νὰ ἐμφανισθῇ τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς, προϋποτίθεται ὁλόκληρος ἀγών. Τοῦτο ἴσως νὰ εἶναι μία ἰδιοτροπία τῆς ζωῆς.

Ἡ θεία δημιουργία, προνοήσασα περὶ τῶν βαρυαλγῶν συμφορῶν, οἰκονομικῶν δυσχερειῶν καὶ λοιπῶν ὀδυνηρῶν περιστάσεων, ἐπροίκισε τὸν ἄνθρωπον μὲ ψυχήν. Ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι τι τὸ ἁπλοῦν, ὡς κοινῶς θεωρεῖται. Ἡ ψυχή, ἀγνώστου ὑφῆς, δημιουργεῖ ἐντὸς ἡμῶν τὸ αἴσθημα τῆς ὑπάρξεώς μας, διαχωρίζουσα οὕτω ἀπὸ τὰ περιβάλλοντα ἡμᾶς ἄψυχα ἀντικείμενα, ἐξυψώνουσα ταυτοχρόνως εἰς κόσμους τοῦ ὑπεραισθητοῦ. Τὸ μεγαλεῖον τὸ ὁποῖον ἀστράπτει, ἀναβιβάζει αὐτὴν (δηλ. τὴν ψυχὴν) εἰς ὑψηλοτέρας σφαίρας ὑπάρξεως καὶ ἐπιτρέπει εἰς αὐτὴν νὰ ἀκούῃ τοὺς ἁρμονικοὺς ἤχους τῶν βημάτων τοῦ αἰωνίου μέσα εἰς τὰς μυστικὰς ἐκτάσεις τοῦ ἀπεράντου.

Ν. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Καλοῦνται τὰ μέλη τοῦ ἱδρυθέντος καὶ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Συνεταιρισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν "ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΑΚΡΗΝΩΝ καὶ ΛΙΒΙΣΙΑΝΩΝ «Η ΜΑΚΡΗ» Συν. Π. Ε. ὡς καὶ ἅπαντα τὰ μέλη του Συλλόγου ΕΝΩΣΙΣ ΜΑΚΡΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΙΒΙΣΙΑΝΩΝ Η ΜΑΚΡΗ, τὰ ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸν Συνεταιρισμόν, εἰς Γενικὴν Συνέλευσιν τὴν 15ην Ὀκτωβρίου 1961 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην πρωϊνὴν ἐν τῇ Ἑστίᾳ Ἐμπόρων ὁδὸς (Σοφοκλέους 47, Αἴθουσα Ἑνώσεως Παντοπωλῶν Ἀθηνῶν, 2ος ὄροφος ἀριθμὸς Αἰθούσης 2)·

Θέμα Ἡμερησίας Διατάξεως

ΛΗΨΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΔΙ' ΑΓΟΡΑΝ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1961

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΛΗΨΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐλάβομεν τὶς κάτωθι συνδρομὲς ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου καὶ ἐντεῦθεν

Κων)νος Ἀγαπητὸς	35	Γεώργιος Γεωργᾶς	60
Σωτήριος Ἀγατητὸς	35	Κων)νος Γεωργᾶς	60
Μιχαὴλ Αὐγουστῆς	35	Νικόλαος Γεωργᾶς	60
Ἀντώνιος Ἀντωνιάδης	35	Παναγιώτης Δουλῆς	35+35
Σταματία Ἀγγειάδου	35	Γεώργιος Δαμιανὸς	35
Ἰορδάνης Ἀβραμίδης	35	Μιχαὴλ Δαμιανὸς	35
Ἀντώνιος Ἀγαπητὸς	35	Ἀναστασία Δρακοπούλου	35
Παν. Ἀγγειάδης	60	Ἰωάννης Δουλῆς	35
Σοφία Ἀβδουλῆ	35	Ἀντώνιος Δουλῆς	60
Μιχαὴλ Ἀρετῆς	60	Χρυσούλα Δαρίγου	60
Ἀγαπητὸς Ἀρετῆς	60	Γεώργιος Δρακόπουλος	35
Ἀθανάσιος Ἀθανασιάδης	35	Ἰωάννης Ἠλιάδης	60
Ι. Βαμβακόπουλος	60	Στέφανος Θωμαΐδης	35
Μιχαὴλ Βαμβακᾶς	35	Ρένα Θεμελίδου	35
Βασίλειος Βασιλειάδης	35	Θωμᾶς Θωμαΐδης	60
Γ. Βερούκας	35	Ἐπαμεινώνδας Θηβαιόπουλος	60
Χρῆστος Βρούχου	35	Ἀβραὰμ Ἰωσηφίδης	60
Ἰωάννης Βαμβακᾶς	60	Δέσποινα Κάκκου	60
Φίλιος Βαμβακᾶς	35	Βασίλειος Κώτσογλου	60
Κων)νος Γιαγκλίτσης	35	Μαρία Καθαροπούλου	60
Κυριάκος Γιαγκλίτσης	35+35	Μιχαὴλ Καμπούρης	100
Εὐαγγελία Γαλεάδου	60	Παν. Κατσικαντόπουλος	35
Ἀρτέμιος Γιαννῖκος	35	Μαρία Κυπραίου	35
Δημήτριος Γεωργίου	35	Κυριάκος Καλογερόπουλος	35
Στέργιος Γεωργίου	35	Ἰωάννης Καμπούρης	35
Δημήτριος Γαρύφαλλος	35	Νικόλαος Κικῆς	35
Νικήτας Γεωργᾶς	35		
Ἀναστάσιος Γιανναρᾶς	60	Συνεχίζονται στὸ ἑπόμενον φύλλο	

ΜΕΝΤΙΟΥΜ

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

(ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΑΛΛΑΚΑ)

Δέχεται καθ' ἑκάστην : 9—12 π. μ. καὶ 4—8 μ. μ.

Διεύθυνσις : Παρθενίου 6 καὶ Νοταρᾶ Τηλ. 89-746

Κον Πλάτωνα Μουσαίον
Ἰωάν. Δροσοπούλου 209
Ἀθήναι

ΕΤΟΣ 2ον
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 10

ΛΙΒΙΣΙ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΜΑΚΡΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΙΒΙΣΙΑΝΩΝ "Η ΜΑΚΡΗ„

ΑΘΗΝΑΙ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
1961

ΓΕΝΕΘΛΙΑ

Ἡ γέννηση εἶναι τὸ πιὸ χαρούμενο πρᾶγμα στὸν κόσμο. Εἶναι ἕνα γεγονὸς ποὺ δίνει ὄνειρα καὶ ὑποσχέσεις, αἰσιοδοξία κι' ἐλπίδες.

Ἀλλὰ καὶ κάθε τι τὸ ἄψυχο ποὺ κάνει μιὰ ἀρχὴ στὸν κόσμο τοῦτο δίνει ἐλπίδες κι' ὑποσχέσεις, γιὰ τὸν σκοπὸ ποὺ ἐπιδιώκει. Ὅταν τὸ ἔργο δὲ αὐτὸ ἔχει διάρκεια, ὁ χρόνος τῆς ζωῆς του λογίζεται σχεδὸν σὰν ἕνα μέτρο τῆς ἐπιτυχίας του. Γι' αὐτὸ καὶ μετριέται στὴν πορεία του ὅπως κι' οἱ ἄνθρωποι μετροῦν τὰ χρόνια τῆς ζωῆς των.

Ἡ ἐφημερίδα μας συμπλήρωσε ἕνα χρόνο ζωῆς. Γιορτάζει μ' αὐτὸ τὸ φύλλο τὴν πρώτη ἐπέτειο τῆς ἐκδόσεώς της. Δὲν εἶναι σὰν τ' ἄλλα ἔντυπα ποὺ κρίνεται ἀπ' τὸ ὕψος τῆς κυκλοφορίας της. Ἀποστέλλεται σ' ὅλους τοὺς πατριῶτες, συνδρομητὲς καὶ μή. Ὁ δείκτης τῆς ἐπιτυχίας της κρίνεται ἀπὸ τὸν χρόνο καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνουν γι' αὐτὴν οἱ ἀναγνῶστες της.

Ὅλα εἶναι ὑποκειμενικὰ στὸν κόσμο τοῦτον κι' ὅλα παίρνουν τὴν ἀξία ποὺ ὁ καθένας θὰ τοὺς δώσῃ. Ἔτσι κι' ἡ ἐφημερίδα ἔχει τὴν ἀνάλογη ὑποδοχὴ ποὺ ὁ καθένας τῆς ἐπιφυλάσσει.

Γιὰ τοὺς ἀληθινοὺς πατριῶτες κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἡ ζωντανὴ λαλιὰ ἑνὸς χαμένου συμβόλου. Νὰ ξυπνήσῃ κοιμισμένες ἀναμνήσεις, θύμησες παληές, εἰκόνες καὶ μορφὲς ποὺ εἶχαν σβύσει. Χωρὶς καμμιὰ διάκριση ἢ ξεχωριστὴ τιμὴ γιὰ κανέναν, ἀπόλυτα ἀνεξάρτητη κι' οὐδέτερη, προσπάθησε νὰ κρατήσῃ μιὰ γραμμὴ ἄψογη καὶ καθαρὰ ἀντικειμενική, ὥστε νὰ γίνῃ πραγματικὰ ἡ φωνὴ ὅλων τῶν πατριωτῶν. Ἔφερε στὸ φῶς τὰ προβλήματά τους καὶ βοήθησε στὴ λύση τους. Σὰν ἕνας συνδετικὸς κρίκος ἐπεδίωξε νὰ δέσῃ τὸ παρελθὸν μὲ τὸ παρὸν δίνοντας στὸ ἕνα καὶ στὸ ἄλλο ἀξία καὶ περηφάνεια. Οἱ παλαιοὶ βλέπουν τὴν σημερινὴ ἐξέλιξή τους κι' οἱ νέοι μαθαίνουν ἀπὸ ποῦ καὶ πῶς οἱ γονεῖς τους κάποτε ξεκίνησαν κι' ἦρθαν στὴ νέα πατρίδα. Καὶ σὰν σύνολο νὰ νοιώθουν εὐχαριστημένοι νέοι καὶ παληοί.

Αὐτὴ τὴν ἐπιτυχία της, αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν ὕπαρξή της, τὴν χρωστᾶ στὴ βοήθεια καὶ συμπαράσταση τῶν ἀναγνωστῶν της τὴν ὁποίαν ἐλπίζει πὼς θἄχῃ καὶ στὸ μέλλον.

Εὐτυχῶς εἶναι λίγοι, ἐλάχιστοι πιὰ οἱ ἀρνητές της. Ἐμεῖς ἔχουμε παύσει ν' ἀσχολούμεθα μ' αὐτοὺς γιατὶ εἴμαστε βέβαιοι πως κι' αὐτοὶ θἄρθουν σιγὰ σιγὰ κοντά μας.

Ἐκεῖνο ποὺ σήμερα τονίζουμε ἀπὸ τὴ στήλη τούτη εἶναι πὼς ἡ ἐφημερίδα μας θὰ συνεχίσῃ καὶ στὸν δεύτερο χρόνο της, τὸν δρόμο ποὺ χάραξε ἀπ' τὴν ἀρχή. Ἡ πρώτη ἐπέτειος θὰ εἶναι ἕνα φωτεινὸ ὁρόσημο γιὰ νὰ γίνῃ ὁ δρόμος αὐτὸς πιὸ πλατὺς καὶ δημιουργικὸς γιὰ τὸ γενικὸ καλὸ ὅλων μας.

Ἡ μεγαλυτερή της φιλοδοξία εἶναι νὰ γίνῃ πραγματικὰ τὸ ζωντανὸ ὄργανο ὅλων τῶν πατριωτῶν. Νὰ τοὺς βοηθᾷ στὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τους, ν' ἀγαπηθῇ ἀπὸ ὅλους, νὰ γίνῃ δικὴ τους. Νὰ εἶναι τακτικὴ στὴν ἔκδοσή της γιὰ νὰ διατηρῇ ἀδιάσπαστο τὸν κρῖκο ποὺ τὴν δένει μὲ τοὺς ἀναγνῶστες της.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ στέλλει θερμὸ χαιρετισμό, σ' ὅλους τοὺς ἀναγνῶστες της. Ἕνα μεγάλο εὐχαριστῶ στοὺς συνεργάτας της καὶ σ' ὅσους κατὰ τὸν ἕνα ἢ ἄλλον τρόπο κουράστηκαν γι' αὐτήν. Σ' αὐτοὺς ποὺ τὴν εὐχήθηκαν γραπτῶς ἢ προφορικῶς καὶ σ' ὅλους ὅσους τὴν ἀγκάλιασαν μ' ἀγάπη καὶ τὴν βοήθησαν ὑλικὰ καὶ ἠθικά.

ΡΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ - ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΕΥΧΕΣ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς πρώτης ἐπετείου τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος μερικοὶ ἀναγνῶσται της πατριῶται καὶ ξένοι μᾶς ἀπέστειλαν τὰ κάτωθι συγχαρητήρια καὶ εὐχές, διὰ τὰς ὁποίας ΤΟ ΛΙΒΙΣΙ τοὺς εὐχαριστεῖ θερμῶς.

Χαιρετίζω μὲ ἐνθουσιασμὸν τὴν ἐπέτειον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος «ΛΙΒΙΣΙ».

Ἡ ἐφημερὶς αὐτὴ κατέστη κάτι τὸ ἀπαραίτητον δι' ὅλους μας, κατέστη ὁ συνδετικὸς κρίκος μεταξὺ ὅλων τῶν πατριωτῶν μας, καὶ φέρει εἰς φῶς περασμένα εὐχάριστα ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς πατρίδος, εὐχάριστα διὰ τοὺς ἀναπολοῦντας καὶ χρήσιμα διὰ τοὺς νεωτέρους.

Καὶ ἔτσι θὰ μείνῃ πάντα ἀναλλοίωτον τὸ χρῶμα τῆς ὡραίας Μάκρης.

ΜΑΝΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

Ἡ ἐφημερίδα μας συμπλήρωσε ἕνα χρόνο ζωῆς διαρκῶς βελτιωμένη σὲ περιεχόμενο καὶ ἐμφάνισι.

Ἡ λέξις «εὖγε» εἶναι μικρὴ γιὰ νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν μεγάλη καὶ ἐντατικὴ προσπάθεια ποὺ χρειάσθηκε ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἠναλώθησαν οἰκειοθελῶς εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἐκδόσεως, καὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ συγκέντρωσαν καὶ ἔδωσαν τὴν ὕλην. Παράλληλα δημιουργεῖται σὲ ὅλους ἐμᾶς τοὺς ἀναγνώστας ἡ ὑποχρέωσις νὰ στηρίζουμε μὲ κάθε τρόπο τὶς προσπάθειές των γιὰ νὰ εἶναι ἡ ἐφημερίδα μας ἡ καλύτερη στὸ εἶδος της, καὶ νὰ μακροημερεύσῃ ὅπως τῆς εὔχομαι ὁλοψύχως.

ΒΥΡΩΝ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Κλείνοντας ἕνα χρόνο τὸ φύλλο τοῦτο νοιώθουμε ὅλοι μέσα μας τὴν ἀνάγκη νὰ τοῦ εὐχηθοῦμε νὰ τὸ βροῦν πολλὰ κλεισίματα τοῦ χρόνου στὸ ἴδιο πάντα ἔργο του.

Ἴσως εἶναι λίγο ἕνας χρόνος γιὰ τὸ ἔργο ποὺ ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ ἕνα φύλλο σὰν κι' αὐτό. Ὅμως ἐτοῦτο μόχθησε, ἀγωνίσθηκε ἀλλὰ ἐδημιούργησε, ἀπέδωσε, καὶ ἔφθασε στὸν προορισμό του. Ἔγινε ὁ κρίκος ποὺ ἕνωσε ὅλους μας, παραστάθηκε στὰ προβλήματά μας, μᾶς ἀγάπησε καὶ τὸ ἀγαπήσαμε.

Ἡ εὐχὴ ὅλων μας εἶναι νὰ μείνῃ πάντα ἀνάμεσά μας γιὰ πολλά, πολλὰ χρόνια.

ΚΙΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ

Πέρασε ἕνας χρόνος ὑψηλῶν ἀγώνων, ἀνωτέρων ἐπιδιώξεων καὶ εὐγενῶν ἔργων, ἑνὸς συμπαθεστάτου δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου, τὸ ὁποῖον λέγεται «ΛΙΒΙΣΙ». Μικρὸν φύλλον, μικρὸς ὁ διαρρεύσας χρόνος, ἀλλὰ τὰ ἐπιτευχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἔργα, εἶναι παμμεγέθη καὶ ἀξιέπαινα εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Ἐκφράζω γνώμην διότι παρηκολούθησα ἀδιαλείπτως ὡς ξένος ἀναγνώστης, ἀλλὰ καὶ τακτικὸς ἀρθρογράφος, τὴν πολυσχιδῆ δρᾶσιν του, ἀπὸ τὴν ἀφετηρίαν τῆς ἐκδόσεώς του, μέχρι τῆς συμπληρώσεως ἔτους. Ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τῆς δράσεώς του, ἡμεῖς εὐχηθήκαμε τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἔργου του καὶ ἡμεῖς προμαντεύσαμεν τὴν ἐπιτυχίαν του. Καὶ ἀδιαφιλονικήτως ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του καὶ τῆς ἀποστολῆς του. Ἥνωσε διὰ στενοῦ καὶ ἀδιαρρήκτου δεσμοῦ τοὺς ἁπανταχοῦ εὑρισκομένους συμπατριώτας του, ηὔξησε τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου, τὰ ὁποῖα μετὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἵδρυσαν τὸν εὐεργετικὸν Οἰκοδομικὸν Συνεταιρισμὸν καὶ ποικιλοτρόπως προσέφερεν ἀνυπολογίστους βοηθείας, εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐκδηλώσεις τῶν πατριωτῶν.

Καὶ τώρα ὑπερήφανοι διὰ τὰς γνώσεις μας ἐκείνας καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως ἔτους ἀπὸ τότε, ἀπευθύνομεν ἕνα εἰλικρινὲς «εὖγε» εἰς τοὺς συντάκτας του, ἐκδότας του καὶ ἁρμοδίους του, εὐχόμενοι εἰς τὸ φύλλον βίον μακρόν, εὐκλεῆ καὶ ὡραῖον, ὑποσχόμενοι καὶ ἡμεῖς ἐποικοδομητικὴν συμβολὴν εἰς τὰ ἔργα του.

Μετ' ἀπεριορίστου χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως

Ν. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

Μὲ πατριωτικὴ συγκίνησι καὶ ἐνθουσιασμὸν διαβάζω πάντα τὴν ἐφημερίδα τοῦ Συλλόγου μας «ΛΙΒΙΣΙ», ποὺ μοῦ θυμίζει τὴν χαμένη πατρίδα μας. Εἶναι τὸ πιὸ ζωντανὸ μέσον ποὺ μᾶς φέρνει σ' ἐπαφὴ μ' ὅλους τοὺς πατριῶτες καὶ εὔχομαι ἡ ἔκδοσί της νὰ συνεχισθῇ ὅπως ἕως τώρα ἐπιτυχὴς ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν.

ΕΥΘΑΛΙΑ ΑΝΔ. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ

Στὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς ἐκθέτουν ὑποψηφιότητα δύο τέκνα τῆς πατρίδος μας οἱ κ. κ. Ἀντώνιος Γ. Τζιζῆς καὶ Σάββας Παπαπολίτης ὑποψήφιοι βουλευταὶ Ἀθηνῶν πρώτης καὶ δευτέρας περιφερείας εἰς τὸν Συνδυασμὸν Κέντρου. Εἶναι καὶ οἱ δύο ἀρκετὰ γνωστοὶ εἰς ὅλους τοὺς πατριώτας ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται καμμία ἄλλη παρουσίασις. Ἡ ἐφημερὶς ΛΙΒΙΣΙ ἐλπίζει ὅτι θὰ τύχουν τῆς ὑποστηρίξεως ὅλων τῶν πατριωτῶν καὶ εὔχεται ὅπως καὶ οἱ δύο αὐτοὶ ἀγαπητοὶ πατριῶται μας γίνουν μέλη τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, πρὸς δόξαν τῆς ἰδιαιτέρας των πατρίδος.

ΣΑΒΒΑΣ ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗΣ

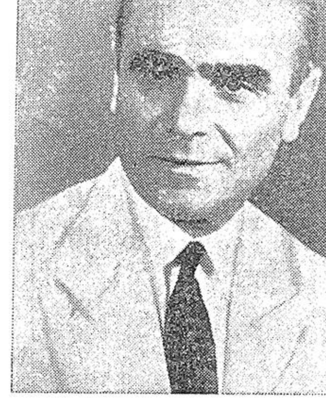

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Γ. ΤΖΙΖΗΣ

Πρὸς τὴν
Ἐφημερίδα «Λιβίσι»
τοῦ Συλλόγου «Η ΜΑΚΡΗ»

Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν, διότι ὡς τακτικὸς ἀναγνώστης τῆς μικρᾶς εἰς σχῆμα ἀλλὰ συμπαθεστάτης ἐφημερίδος «Λιβίσι» δράττομαι τῆς εὐκαιρίας, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰ θερμά μου συγχαρητήρια διὰ τὴν συνετὴν καὶ καθ' ὅλα ἀξιόλογον ἀρθρογραφίαν της, τὴν ἐνημερότητά της εἰς τὰ τῶν πατριωτῶν σας ζητήματα καὶ τὰς προσπαθείας ἃς καταβάλλει διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ὅπως καὶ ἐπεβλήθη εἰς τὸ ἀναγνωστικόν της κοινὸν ξένον καὶ πατριωτικόν.

Μὲ τὰ συγχαρητήριά μου σᾶς ἀνήκει καὶ ἕνα εὖγε διὰ τὴν ἐφημερίδα σας, εὐχόμενος ὅπως συνεχισθῇ ἡ ἔκδοσις πρὸς τὸ καλὸν τῶν ἐν τῇ ξένῃ πατριωτῶν σας ἰδίως, οἱ ὁποῖοι δι' αὐτῆς ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ συγγενεῖς, φίλους καὶ πατριώτας.

Σᾶς παρακολουθῶ καὶ θὰ συνεχίσω νὰ σᾶς παρακολουθῶ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΦΥΡΗΣ
Ἀνώτ. ὑπάλληλος Ο.Χ.Ο.Α.

ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ ΜΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Πρὸς τὸν Σύλλογον Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν Η ΜΑΚΡΗ

Μὲ δικαιολογημένην συγκίνησιν ἀντικρύζω κάθε μῆνα τὴν πολυπόθητον ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος μας «ΛΙΒΙΣΙ» στὰς στήλας τῆς ὁποίας εὑρίσκω τόσην εὐχαρίστησιν, ὅσην καὶ ἠθικὴν ἱκανοποίησιν.

Εἴθε νὰ εὐλογῆται τὸ ἔργον μας καὶ οἱ ἰθύνοντες νὰ βαδίζουν πρὸς τὸν ἱερὸν τοῦτον σκοπόν, μὲ τὸν αὐτὸν πάντοτε ζῆλον.

Ὑπερήφανος γι' αὐτό, καὶ γεμᾶτος χαρά, ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς, ὅλους τὸ μεγάλο εὖγε.

Ἐσωκλείω τὴν συνδρομή μου εἰς τσὲκ πέντε λιρῶν Ἀγγλίας, μαζὶ μὲ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου.

Μὲ πατριωτικὴ ἀγάπη

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ
Μελβούρνη, Αὐστραλίας

Η ΕΙΡΗΝΗ Η ΨΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΑΛΗΘΙΝΗ

τοῦ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Ὅλοι διψᾶμε γιὰ εἰρήνη καὶ φωνάζουμε νὰ γίνῃ εἰρήνη στὸν κόσμο. Θέλουμε πιὰ νὰ ἡσυχάσουμε, νὰ νοικοκυρέψουμε τὴ ζωή μας, ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ τὴ χαροῦμε ἡ ἀνησυχία κι' ὁ φόβος. Ἐλπίζουμε πὼς θὰ ἡσυχάσουμε ἂν γίνῃ εἰρήνη ἀνάμεσα στὰ κράτη, εἰρήνη πολιτική, εἰρήνη στρατιωτική, εἰρήνη κοινωνική.

Ἀλλὰ εἴμαστε ἀνόητοι, ἀφοῦ δὲν καταλαβαίνουμε πὼς αὐτὴ ἡ εἰρήνη, ἡ ἀπ' ἔξω εἰρήνη, πὼς εἶναι ἕνα ψέμα, ἂν δὲν ἔχῃ κάθε ἄνθρωπος τὴν ἀπὸ μέσα εἰρήνη! Ἀφήνω τὸ ὅτι ἡ ἀπὸ μέσα εἰρήνη φέρνει καὶ τὴν ἀπέξω, πλήν, κι' ἂν ὑποθέσουμε πὼς γίνεται μιὰ ἐξωτερικὴ εἰρήνη στὸν κόσμο, μ' ὅλο ποὺ θᾆναι βλογημένη, θᾆναι ὡστόσο λειψή, θᾆναι ψεύτικη, ἂν δὲν φωλιάσῃ αὐτὸ τὸ ἁγιασμένο πουλὶ μέσα στὴν καρδιά μας καὶ μέσα στὴν διάνοιά μας.

Ὁ χαιρετισμὸς τοῦ Χριστοῦ ἤτανε τὸ «Εἰρήνη ὑμῖν», ποὺ εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸ «Χαίρετε» ποὺ εἶπε στὶς Μυροφόρες. Ἐκεῖνος εἶπε καὶ πὼς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι μέσα μας, ποὺ θὰ πῇ πὼς κι' ἡ εἰρήνη, ποὺ εἶναι τὸ γνώρισμα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ εἶναι καὶ κείνη μέσα μας, κι' ὄχι ἔξω ἀπὸ μᾶς.

Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ βασιλιὰς τῆς εἰρήνης, κι' ὁ Χριστὸς ἦρθε στὸν κόσμο νὰ μᾶς φέρῃ τὴν εἰρήνη, ὅπως ψέλνανε οἱ Ἄγγελοι κατὰ τὴν νύχτα ποὺ γεννήθηκε: «καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη». Τὸ Εὐαγγέλιό του λέγεται «Εὐαγγέλιον τῆς Εἰρήνης» (Ἐφεσ. στ΄, 15). Ὁ Θεὸς λέγεται «Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης». (Ρωμ. ιε, 33).

Γιὰ τοῦτο καὶ στὴν ἐκκλησία μας ἀκοῦμε ὁλοένα εὐχὲς γιὰ τὴν εἰρήνη: «Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ἔλεον εἰρήνης, εἰρηνικὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, εἰρήνη πᾶσι, εἰρήνη σοι τὸ ἀναγνόντι καὶ παντὶ τῷ λαῷ, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ τὴν Ἐκκλησίαν σου συντήρησον, πολυέλεε».

Ὁ Χριστὸς εἶπε στοὺς μαθητάς του κατὰ τὸν μυστικὸ δεῖπνο «Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν. Οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν». «Τὴ δική μου τὴν εἰρήνη, λέγει, σᾶς δίνω. Δὲν σᾶς δίνω ἐγὼ τὴν εἰρήνη ποὺ σᾶς δίνει ὁ κόσμος». Καὶ ποιὰ εἰρήνη, μᾶς δίνεις, Κύριε; «Σᾶς δίνω τὴν ἀληθινὴ τὴν εἰρήνη, τὴν δική μου εἰρήνη, ποὺ εἶναι θεϊκὸ χάρισμα ὁπού χρειάζεται στοὺς ταπεινούς, στοὺς ἀπονήρευτους, σὲ ὅσους δὲν ταράζονται ἀπὸ τὰ ὠργισμένα πάθη τους». Μὰ ἐμεῖς δὲν θέλουμε, Κύριε τὴν εἰρήνη σου. Ἐμᾶς ἡ ζωή μας εἶναι ἡ ταραχή, ἡ ἀνησυχία, ἡ ἁμαρτωλὴ ἀγωνία. Πῶς νὰ ζήσουμε δίχως τὰ πάθη μας, ποὺ βράζουνε σὰν πυρωμένο λεβέτι; Ὅλη τούτη ἡ ἀδιάκοπη κίνηση τοῦ κόσμου, τούτη ἡ βουὴ ποὺ βγαίνει ἀπ' αὐτὸ τὸ φοβερὸ μηχανοστάσιο τῆς ζωῆς, ἀπὸ ποῦ βγαίνει, ἂν ὄχι ἀπὸ τὰ πάθη μας; Τί νὰ τὴν κάνουμε τὴν εἰρήνη σου; Ἂν χαθῇ ἡ ἁμαρτωλὴ

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΣ

Ἡ μανία τῆς «ἀποκλειστικότητος» ἔχει κατακλύσει τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀπὸ τοὺς δύο Μεγάλους (;) ποὺ θέλουν τὸν κόσμο ἀποκλειστικὰ δικό τους (συγκινητικὴ φυσικὰ ἡ προθυμία τους ποιὸς θὰ προσφέρει τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ ραδιενέργειας στὸν κόσμο) ὡς τὸν τελευταῖο πρωτοκολλητὴ Ὑπουργείου ποὺ θέλει νὰ φιγουρέρνουν μόνο τὰ δικά του ὀρνιθοσκαλίσματα στὴ βούλα τῶν «Εἰσερχομένων (καὶ μηδέποτε ἐξερχομένων) ἐγγράφων», ὅλοι θέλουν κάτι νά 'χουν στὴν ἀποκλειστικότητά τους. Ἀκόμα καὶ οἱ ἀνίκανοι ἄντρες ἀπαιτοῦν τὴν ἀποκλειστικότητα τῆς γυναίκας τους, ἐνῷ οὐσιαστικὰ δικαιοῦνται μόνο τὴν ἀποκλειστικότητα τοῦ δοχείου νυκτός.

Θά 'πρεπε λοιπὸν νὰ χαίρουμαι κ' ἐγὼ ποὺ κατάντησε νὰ 'χω τὴν ἀποκλειστικότητα τούτης τῆς στήλης. Σιχαίνουμαι ὅμως τούτη τὴν ἔννοια γιατὶ τὴν θεωρῶ ἀνελεύθερη, κ' ἐκνευρίζομαι καὶ λυπᾶμαι ποὺ ἔχω τὴν ἀποκλειστικότητα τοῦ χρονογραφήματος. Ἀκόμα πιὸ πολὺ γιατὶ πιστεύω πὼς οἱ Λιβισιανοὶ ἔχουν χιοῦμορ ἔστω καὶ ἂν εἶναι σφήκας κεντρὶ ἢ τσουκνίδας χάδι. Ἂν εἶχα καιρὸ ν' ἀνασκαλίσω τὶς παροιμίες ποὺ ἔχει μαζέψει ἡ ἀδελφή μου, θὰ μποροῦσα νὰ γιομίσω ὁλόκληρη τὴ σελίδα μὲ παροιμίες ποὺ σπαρταροῦν ἀπὸ πικάντικο χιοῦμορ.

Γιατὶ λοιπὸν δὲν στέλνουν κι' ἄλλοι συμπατριῶτες χρονογραφήματα καὶ μὲ ἐξαναγκάζουν σὲ μιὰ ἀποκλειστικότητα ποὺ μὲ θλίβει; Κι' ἂν ἴσως στοὺς συνομηλίκους μου τοὺς ἔρχεται δύσκολο νὰ ξεκινήσουν νὰ γράφουν σέ... τέτοια ἡλικία, γιατὶ δὲν γράφουν οἱ νεώτεροι; Μεράκι τό 'χω νὰ χαιρετήσω τὸν πρῶτο νεαρὸ συνάδελφο ποὺ θὰ ἐναποθέσει τὴν ὑπογραφή του στὴν ἀριστερὴ γωνία τῆς πρώτης σελίδας τοῦ Λιβισιοῦ. Κι' ἂν τὸν τρομάζουν τὰ Λιβισιανά, δὲν εἶναι ἀπαραίτητα, κι' ἴσως ἔρθουν μόνα τους ὅπως ἦρθαν καὶ σὲ μένα.

Εἶναι ὡραῖο πρᾶμα νὰ μπορεῖς νὰ προσφέρεις λίγη χαρὰ στοὺς συνανθρώπους σου. Καὶ μὴν ἀνησυχεῖς ἂν σοῦ ξεφύγουν πότε πότε τσουχτερὰ πειράγματα. Ὁ καθένας θὰ πιστεύει πὼς γράφτηκαν γιὰ τὸν ἄλλον! Γιατὶ ὁ καθένας μας πιστεύει πὼς εἶναι ὁ καλύτερος, ὁ ἀνώτερος, ὁ ὡραιότερος, ὁ ἐξυπνότερος καὶ ὅλα τὰ εἰς «τερος» πλὴν ἀπὸ τὸ τέρας. Βούρ, λοιπόν, καὶ μὴ φοβᾶστε. Τὸ λέει καὶ τὸ τραγοῦδι...

—«Κάμι γιέ μου τὴν δουλειάν σου...

Κι' ὅποιος ἀπὸ σᾶς φοβᾶται ἢ ντρέπεται, ἀλλὰ στὸ βάθος θέλει, ἂς τὸ στείλει ἄφοβα σὲ μένα. Ἂν εἶναι καλὸ θὰ παραχωρήσω εὐχαρίστως τὴ θέση μου. Ἂν δὲν εἶναι θὰ τοῦ πῶ τὸ πῶς καὶ τὸ γιατὶ καὶ θὰ ξεχάσω καὶ τὸ χρονογράφημα κι' αὐτὸν ποὺ μοῦ τό 'στειλε, ὁπόταν...

—... κι αὔριο πάλι ἂς εἶμι θειά σου»!

ΠΛΑΤΩΝ Β. ΜΟΥΣΑΙΟΣ

ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ & ΠΡΟΚΛΑ

Π. Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δὲ χρειάστηκαν, ὅμως, τόσοι πολλοί. Μὲ ἐξαιρετικὰ γρήγορες κινήσεις, ὁ ἐλευθερωμένος ἀστυνομικός, πέρασε μιὰ σχοινένια θηλειὰ στὸ λαιμὸ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ κακοποιοῦ καὶ τὸν ἔσφιγγε, τὸν ἔσφιγγε, ὥσπου τὸν ἀνάγκασε ν' ἀφήση τὸ θῦμα του.

'Αφοῦ πέρασε καὶ σ' αὐτὸν χειροπέδες, ὅλοι μαζὶ τώρα, ἐκεῖνοι ποὺ δέχτηκαν τὴν ἐπίθεση, ἔπιασαν κι' ἔρριξαν τοὺς τρεῖς λῃστὲς σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ ἁμαξιοῦ. Γιὰ τὴ λυσσώδικη ἀντίσταση, ποὺ πρόβαλλαν κάθε τόσο, τοὺς στερέωσαν, δένοντάς τους καλὰ στὰ τοιχώματα τοῦ ὀχήματος. Κατόπιν ὁ Καλλίστρατος κι' ὁ πλοίαρχος φρόντισαν ὅ,σο μποροῦσαν, νὰ περιποιηθοῦν τοὺς χτυπημένους ἀστυνομικούς, ποὺ ἄρχισαν τὰ τραύματά τους κιόλας νὰ τοὺς πονοῦν.

'Η ὑπόλοιπη διαδρομὴ συνεχίστηκε χωρὶς κανένα ἀπρόοπτο, ὥσπου ξαφνικὰ τ' ἄλογα σταμάτησαν ἀπότομα τραντάζοντας τ' ἁμάξι.

—'Εφθάσαμε, ἀκούστηκε ἡ ἠχηρὴ φωνὴ τοῦ ὁδηγοῦ.

'Ο Καλλίστρατος πρόβαλε, τότε, τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ δεξιὸ τοίχωμα τοῦ ὀχήματος καὶ παρατηροῦσε μὲ φανερὸ θαυμασμὸ τὴ μαρμαρένια οἰκία τοῦ Μικρασιάτη 'Αρεοπαγίτη.

— Κατεβαίνουμε, εἶπε κουρασμένα ὁ πλοίαρχος, στὸ γυιὸ τοῦ 'Αριστόβουλου, χτυπώντας τον ταυτόχρονα στὸν ὦμο.

'Ο Καλλίστρατος, γύρισε ἀπότομα καὶ ἀφοῦ εἶδε ἐκεῖνον ποὺ τὸν φώναξε, ὑπάκουσε καὶ κατόπι ἄρχισε πρόθυμα, νὰ βοηθῆ στὴν κατάβαση, τὸν τόσο ἀποκαμωμένο, ἀπὸ τὴν προηγούμενη πάλη, προστάτη του.

Οἱ ἀστυνομικοί, ἀφοῦ τοὺς εὐχαρίστησαν ἐγκάρδια, γιὰ τὴν ἀποτελεσματικὴ συμβολή τους στὴν ἀναπάντεχη περιπέτεια, ὑποχρέωσαν τὸν ἁμαξᾶ νὰ τοὺς ὁδηγήση ὡς τὸ «'Ανακριτήριο».

'Ο Καλλίστρατος ἀφοῦ περιεργάστηκε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ σπίτι τοῦ ἀνώτερου δικαστικοῦ, χτύπησε διστακτικὰ τὴ θύρα τῶν προπυλαίων. 'Η ἀπάντηση, ὅμως, δὲν ἐρχόταν καὶ ἀναγκάστηκε νὰ τὴν ἀνοίξη μόνος του, χωρὶς νὰ σκεφθῆ ὅτι αὐτὸ ἦταν ἀντίθετο πρὸς τὴν ἀρχοντική του καταγωγή. 'Εντελῶς μηχανικὰ μπῆκαν μέσα. 'Αφοῦ πέρασαν ἕνα μακρόστενο διάδρομο, ἔφτασαν σὲ μιὰ ἐξωτερικὴ πόρτα. 'Ο Καλλίστρατος τότε, ξαναχτύπησε. 'Αμέσως ἕνας ἡλικιωμένος μὲ ἐπιβλητικὴ κορμοστασιὰ παρουσιάστηκε.

— Ποιὸν ζητᾶτε; Τοὺς ρώτησε μὲ ὕφος καλωσυνᾶτο.

— Τὸν ἀδελφὸ τοῦ Νίκανδρου ἀπὸ τὰ Πάταρα, ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος.

—'Εγὼ εἶμαι, εἶπε μ' ἔκδηλο ἐνδιαφέρον, ἐκεῖνος. Τί συμβαίνει ξένοι μου;

—'Ερχόμαστε ἀπὸ τὸν ἀδελφό σας τὸ Νίκανδρο, συνέχισε ὁ συνοδὸς τοῦ Καλλίστρατου. Μοῦδωσε τὸ συστατικὸ αὐτὸ γράμμα, γιὰ σᾶς. Εἶναι σχετικὸ μὲ τὸ νεαρὸ αὐτὸ ποὺ συνοδεύω.

'Ο ἀδελφὸς τοῦ Νίκανδρου ἐπῆρε ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ πλοιάρχου τὴν τυλιγμένη περγαμηνὴ κι' ἀφοῦ τὴν ἄνοιξε, ἄρχισε νὰ διαβάζη:

«'Αδελφέ μου, ἔγραφε ὁ Νίκαν-
»δρος, μεγάλη θὰ ἦταν ἡ χάρη ποὺ
»θὰ μοὔκανες, ἂν βοηθοῦσες τὸ νε-
»αρό, ὁ ὁποῖος συνοδεύεται ἀπὸ
»τὸν Καραβοκύρη, ποὺ σοῦ φέρνει
»κι' ἐτοῦτο, ἐδῶ, τὸ γράμμα.

»'Ο ἔφηβος, γιὰ τὸν ὁποῖο ζη-
»τῶ τὴ συνδρομή σου λέγεται Καλ-
»λίστρατος κι' εἶναι γυιὸς ἑνὸς ἐπι-
»στήθιου φίλου μου, ἀπὸ τὴν Καρ-
»μυλησσό...».

'Ο Μικρασιάτης δικαστικὸς προχωροῦσε στὴν ἀνάγνωση τῆς ἐπιστολῆς μὲ ἀνυπομονησία γιὰ νὰ βρῆ τὸ εἶδος τῆς χάρης, ποὺ ζητοῦσε ὁ ἀδελφός του, γιὰ τὸν γυιὸ τοῦ φίλου του.

"Οταν τελείωσε τὸ διάβασμα, στράφηκε, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Καλλίστρατου καὶ εἶπε:

—'Ο ἀδελφός μου, ὁ Νίκανδρος, μὲ παρακαλεῖ στὸ γράμμα του νὰ ἐνδιαφερθῶ γιὰ τὴν εἰσαγωγή σου στὴ Σχολὴ ποὺ ἐπιθυμεῖς, ἀκόμα καὶ γιὰ στέγαση, σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς παραμονῆς σου, ἐδῶ. Αὐτὴ ἡ στέγαση... — μονολόγησε, στενόχωρα, ὁ σεβάσμιος οἰκοδεσπότης — πόσο ταλαιπωρεῖ τοὺς 'Ελληνόπαιδες ποὔρχονται γιὰ νὰ σπουδάσουν σ' ἐτοῦτον, ἐδῶ, τὸν τόπο... Καὶ ξαναγυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος τοῦ Καλλίστρατου, συνέχισε:

—'Η ἐκτίμησή μου, πρὸς τὸ ἄτομό σου, ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὰ καλὰ λόγια τοῦ ἀδελφοῦ μου, σ' αὐτό, κι' ἀπὸ τὸ σεμνὸ παρουσιαστικό σου μαζί, μὲ παρακινοῦν νὰ προσφέρω, ἐγὼ τὴ στέγη, φιλοξενώντας σε στὸ σπίτι μου, ἀντὶ νὰ σ' ὁδηγήσω στοὺς ξενῶνες τῶν ἀλλοφύλων, ὅπως προτείνει ὁ Νίκανδρος, μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστολή. Μὰ ἀρκετὰ εἴπαμε πάνω στὸ πόδι. Περάστε, τώρα, στὴν αἴθουσα, ν' ἀναπαυθῆτε γιατί, ὅπως βλέπω, ἔχετε ταλαιπωρηθῆ πολύ, ἀπὸ τὸ ταξίδι.

— Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ ταξίδι, θεράποντα τοῦ Δικαίου, ἐπενέβη ὁ πλοίαρχος, ἀλλ' ἀπὸ ἕνα ξαφνικὸ περιστατικὸ ποὺ μᾶς ἔτυχε στὸ δρόμο...

Οἱ δύο ἄνδρες ὡδηγήθηκαν μέσα στὴν αἴθουσα κι' ἐκεῖ ἐξιστόρησαν τὸ ἐπεισόδιο ποὺ τοὺς συνέβηκε, πρὶν ἀπὸ λίγο.

'Ο 'Αρεοπαγίτης ἄκουγε μὲ προσοχὴ τὴν ἀφήγηση τῶν ξένων του κι' ὕστερα, μὲ φανερὴ ὀργή, τοὺς εἶπε:

— Βρισκόμαστε, συμπατριῶτες μου, σὲ μιὰ περίοδο ποὺ προσπαθοῦν ὅλοι μαζὶ κι' ὁ καθένας χωριστά, νὰ ἐπιβάλουν ἕνα παράλογο δίκαιο, τὸ δίκαιο τοῦ ἰσχυροτέρου, μὲ κάθε εἴδους μέσο. Τέτοιας μορφῆς κρούσματα συμβαίνουν τακτικά, ἐδῶ. "Ομως, τὸ δικό σας εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ χαρακτηριστικὰ γιατὶ ἐκεῖνοι ποὺ σᾶς ἐπετέθηκαν, ὅπως ἔχω ἀντιληφθῆ ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ μοῦ δώσατε, ἦταν πληρωμένοι ἀπὸ Σχολὴ κάποιου σοφιστῆ γιὰ νὰ μαζεύουν μὲ τὴ βία 'Ελληνόπουλα ποὺ προέρχονται ἀπ' ἄλλες χῶρες καὶ νὰ τὰ καθιστοῦν μαθητές της. "Ετσι, κι' οἱ ἀρχὲς κι' οἱ ἰδέες τῆς Σχολῆς διαδίνονται, ἀλλὰ καὶ τὸ πουγγὶ τοῦ σοφιστῆ φουσκώνει. Αὔριο, πάντως, θὰ μεταβῶ, ὡς τὸ 'Ανακριτήριο καὶ θὰ ἐξακριβώσω τὰ πραγματικὰ αἴτια τῆς ἐπίθεσης ποὺ σᾶς ἔκαμαν αὐτὰ τὰ καθάρματα.

— Καὶ θὰ τιμωρηθοῦν; τόλμησε νὰ ρωτήση ὁ Καλλίστρατος.

— Φυσικά, παιδί μου. "Οχι, ὅμως, μὲ τὴν κατηγορία τῆς ἐπίθεσης γιὰ λῃστεία ἀλλὰ τῆς ἀπόπειρας γιὰ φόνο· παρ' ὅλο ὅτι ὁ σκοπός τους δὲν ξεχώριζε ἀπὸ λῃστρικό.

'Ο ἀρεοπαγίτης σώπασε. "Υστερα παίρνοντας μιὰ βαθειὰ ἀνάσα σηκώθηκε πάνω καὶ κτύπησε ἕνα ἠχηρὸ μετάλλινο δίσκο ποὺ στηριζόταν ἀπ' τὸ κέντρο του πάνω σὲ λεπτὸ κοντὸ στῦλο, τῆς ἴδιας μεταλλικῆς φύσης.

Σὲ λίγο, ἕνας μελαχροινὸς ἄνδρας παρουσιάστηκε μὲ παρακατιανὰ ροῦχα.

—"Ας διατάξη ὁ ἀφέντης, τί θέλει, εἶπε ξερά.

— Νὰ ἑτοιμάσης λουτρὸ γιὰ τοὺς ξένους, Μελανίων.

—'Η ἐπιθυμία σου προσταγή μου, εἶπε κι' ἔφυγε.

'Ο Καλλίστρατος κι' ὁ πλοίαρχος κατάλαβαν πὼς αὐτὸς ἦταν ὁ δοῦλος τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὸν περιεργάζονταν, σὰν νάβλεπαν κανένα περίεργο πλάσμα.

"Υστερ' ἀπὸ τὸ λουτρό, ὁ γεροδικαστής, σύστησε τοὺς δυὸ νεόφερτους ἄνδρες καὶ στὴ σύζυγό του. "Ηταν μι ἀπερασμένης ὠμορφιᾶς γυναίκα, μ' ἔξυπνα μάτια καὶ σοβαρὸ ὕφος. Μ' ἀργὰ βήματα προχώρησε πρὸς τὸ μέρος τῶν ξένων κι' ἀφοῦ τοὺς εὐχήθηκε γιὰ τὸν ἐρχομό, ρώτησε τὰ ὀνόματά τους.

'Ο Καλλίστρατος κι' ὁ πλοίαρχος τῆς ἀπάντησαν πρόθυμα.

—'Εμένα μὲ λένε 'Αλκινόη. 'Αλλὰ γι' αὐτὸ θὰ σᾶς μίλησε ὁ ἄντρας μου.

—'Εγὼ ξέχασα νὰ δώσω τὸ δικό μου, εἶπε γελώντας ἐκεῖνος. Πῶς δὲν τὸ σκέφθηκα τόσο καιρό; ἀναρωτήθηκε.

—'Ε, πές το, λοιπόν, τώρα, 'Ιερώνυμε...;

—"Ηδη τὸ ἔχεις πῆ ἐσύ, ἀφέντρα τοῦ σπιτιοῦ! ξεφώνισε, σὰν μικρὸ παιδὶ ὁ 'Ιερώνυμος.

— Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ παραμελεῖ τοὺς κοινωνικοὺς τύπους ὁ ἄντρας μου, γύρισε κι' εἶπε ἡ 'Αλκινόη στοὺς δυὸ ἄντρες. Σὲ κάτι τέτοια εἶναι ἐπιπόλαιος.

—"Η μᾶλλον ἀφηρημένος! διώρθωσε ἐκεῖνος γελώντας. 'Αλλ' ἂς εἶναι. Καιρός, τώρα, νὰ φᾶνε οἱ ξένοι μας καὶ ν' ἀναπαυθοῦν γιατὶ ἔρχονται ἀπὸ μακρυνὸ ταξίδι.

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΚΡΗ

'Εγεννήθη τὸ 1883 εἰς Λιβίσι, ἀπὸ τὸν Μιχαὴλ Μασαλτζῆ καὶ τὴν Εἰρήνη Ταβούλη. Εἶχε ἓξ ἀδελφὰς ἐκ τῶν ὁποίων ἡ 'Αθηνᾶ ἀπέθανεν εἰς τὴν φυλακὴν ὡς ἡρωῒς κατόπιν βασανισμῶν παρὰ τῶν Τούρκων διότι ἐλάμβανε μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν "Ενωσιν μὲ τὴν μητέρα 'Ελλάδα. 'Υπανδρεύθη τὸν Παῦλον Μακρῆν κατὰ τὸ 1911 μετὰ τοῦ ὁποίου ἀπέκτησε 5 τέκνα ἐκ τῶν ὁποίων ζῆ μόνον ἡ κόρη της Μαρίκα. 'Ο σύζυγός της ἐστρατεύθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ διετέλεσε ἀξιωματικὸς εἰς Σκόδρα τῆς 'Αλβανίας. Μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐκλήθη ἐκ νέου καὶ τότε ἐπροτίμησε νὰ δραπετεύσῃ καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς Καστελλόριζον καὶ κατόπιν εἰς 'Ελλάδα. 'Επειδὴ εἰς τὸ Καστελλόριζον συνηργάζετο μὲ τοὺς 'Αγγλο-γάλλους οἱ ὁποῖοι ἦταν ἐχθροὶ τῶν Τούρκων ἡ οἰκογένειά του ὡς ἐκ τούτου ὑφίστατο διαρκεῖς διωγμούς. 'Εξωρίσθη τὴν πρώτην φορὰ μὲ τὸν πενθερόν της Μακρυκώστα καὶ ἄλλους πατριῶτες καὶ ἐφυλακίσθησαν εἰς Δενιζλὶ ὅπου προσεβλήθη ἀπὸ ἐξανθηματικὸν τύφον καὶ ἀπὸ τὰς φυλακὰς εἰσήχθη εἰς Νοσοκομεῖον. 'Εν συνεχείᾳ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ Στρατοδικεῖον (μὲ τὸν πενθερόν της μαζὺ) καὶ ἠθωώθησαν ἐνῷ ἄλλοι Πατριῶται ἐβασανίζοντο μαζύ τους καὶ ἀπέθνησκον ἀπὸ τὰ μαρτύρια εἴτε ἀπὸ τὶς ἀρρώστειες. 'Επέστρεψε στὸ Λιβίσι νὰ δῆ τὰ παιδιά της, μωρὰ σχεδὸν καὶ τὴν ξαναεξορίζουν πάλιν ἀπὸ τοὺς πρώτους (λόγω τῆς δράσεως τοῦ Παύλου) ὕστερα ἀπὸ ὁλονυκτίους ξυλοδαρμούς, μὲ τὸν πενθερόν της πάλιν ὁ ὁποῖος ἦτο Δημογέρων τὴν ἐποχὴν ἐκείνην

καὶ ὅλην του τὴν οἰκογένειαν. 'Επῆρε καὶ τὰ δύο της παιδιὰ μαζὺ τὴν Λίνα καὶ τὴν Μαρίκα. 'Εγκατεστάθησαν εἰς τὸ χωρίον Χουρουζοῦμι κοντὰ στὸ Τεφενὶ ὅπου ὁ Μακρυκώστας ἐνοικίασεν ἕνα μύλο διὰ νὰ ἐπιζήσουν καὶ ἐβοηθοῦσαν καὶ τοὺς Πατριῶτες ποὺ διήρχοντο ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη ὡς ἐξόριστοι.

Στὰ 1918 στὴν 'Ισπανικὴ Γρίππη ἀπέθανεν τὸ κοριτσάκι της ἡ Λίνα, οἱ κουνιάδοι της Δέσποινα καὶ Σωτήρης καὶ ὁ Βαγγέλης Σαρρῆς υἱὸς τῆς Χρυσῆς τοῦ Μαλλιοῦ ἀνηψιὸς τῆς Μακρυκώσταινας καὶ ἡ Χρυσῆ Καλημερίτη ἡ ὁποία τυχαίως ἦλθεν νὰ τοὺς δῆ. Τοὺς ἔθαψαν ὅλους εἰς Χουρουζοῦμι καὶ χρέη 'Ιερέως ἐκτελοῦσε ὁ ἴδιος ὁ Μακρυκώστας. Μετὰ τρεῖς μῆνες ἦλθεν ἡ διαταγὴ τῆς ἀνακωχῆς καὶ γύρισαν βαρυπενθοῦντες εἰς Λιβίσιον ἀπὸ ὅπου τὸ 1919 ἦλθεν ὁ ἄνδρας της Παῦλος καὶ τὴν ἔφερε μὲ τὴν Μαρίκα στὴν 'Ελλάδα- ὅπου εἶχε ὁ ἴδιος ὁριστικῶς ἐγκατασταθῆ. Τὸ 1920 ἀπέκτησε ἕνα κοριτσάκι τὴν 'Ελευθερία ἢ Βενιζέλα τὸ ὁποῖον ἀπέθανε τὸ 1923.

Τὸ 1922 μετὰ τὴν καταστροφὴ ἐπροστάτευσαν ὁ Παῦλος Μακρῆς καὶ ἡ ἰδία ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ Πατριώτας των διαθέσαντες καὶ τὸ σπίτι των καὶ τὸ 'Εργοστάσιόν των εἰς τὴν ὁδὸν Σκουζὲ στὸν Πειραιᾶ. Τὸ 1922 ὁ Παῦλος ἔφυγε στὴν Ρουμανία ἀμέσως δὲ τὸ 1923 ἔχαμε τὸν Κωστάκη ὁ ὁποῖος ἐπέπρωτο τὸ 1943 νὰ ἐκτελεσθῆ ἀπὸ τοὺς Ναζὶ καὶ νὰ τῆς δώση τὸ πικρότερον ποτήρι τῆς ζωῆς της.

'Υπῆρξε πρότυπον νοικοκυρᾶς καὶ καλῆς μητέρας μὴ διστάσασα εἰς τὰς δυσκόλους στιγμάς της ἀκόμη καὶ νὰ ἐργασθῆ σκληρὰ διὰ νὰ μορφώση τὰ παιδιά της, ὑπόδειγμα σωστῆς Σπαρτιάτισσας.

Ψύχραιμη πάντα στὰ κτυπήματα τῆς μοίρας, χρυσοχέρα καὶ συντρέχτρα γιὰ κάθε δυστυχισμένο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΔΩΡΕΑΙ

'Αντὶ ἐτησίου ἐπισήμου μνημοσύνου, τὰ παιδιὰ τῆς

ΒΑΡΒΑΡΑΣ Β. ΜΟΥΣΑΙΟΥ

προσέφεραν στὴ μνήμη της δραχμὰς πεντακοσίας (500) ὑπὲρ τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Τμήματος τοῦ Συλλόγου καὶ δραχμὰς πεντακοσίας (500) διὰ τὰ ἄπορα παιδιὰ τῆς Ν. Μάκρης.

* *

'Ο Παῦλος καὶ ἡ Μαρίκα Μακρῆ διέθεσαν ὑπὲρ τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Τμήματος τοῦ Συλλόγου δραχμὰς τριακοσίας (300) εἰς μνήμην Εἰρήνης Μακρῆ.

ΠΕΝΘΗ

Τὴν 15ην παρελθόντος 'Ιουλίου ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 75 ἐτῶν ἡ συμπολῖτις μας Δέσποινα Σταύρου Παπαγιάννη τὸ γένος 'Ελευθερίου.

* *

Τὴν 15ην Αὐγούστου ἀπεβίωσε στὸ Αἰγάλεω ἡ συμπολῖτις μας Μαριάνθη Ροβόλα τὸ γένος Παπαγεωργίου. Τὴν ἀδελφή της Πιπίναν Παπαγεωργίου ὡς καὶ τὴν θετὴν θυγατέρα της Δέσποιναν Π. Ροβόλα, συλλυπούμεθα θερμῶς.

ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΣ .... ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΝΑΜΕ !

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΦΑΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ

'Ο Σύλλογός μας ἐπρόκειτο νὰ κάνη μιὰ ἐκδρομὴ στὸ Ναὸ τῆς 'Αφαίας, στὴν Αἴγινα ἡ ὁποία ὅμως ἐματαιώθη, λόγῳ τῆς μεγάλης κοσμοσυρροῆς στὰ νησιὰ τοῦ Σαρωνικοῦ τὴν ἐποχὴν ἐκείνη καὶ τὸν φόβο μὴν ταλαιπωρηθοῦν οἱ πατριῶται. 'Αφοῦ λοιπὸν δὲν πήγαμε, ἂς κάνουμε νοερὰ ἕνα ταξίδι ἕως ἐκεῖ. Οἱ ἐντυπώσεις μου αὐτὲς ἀπ' τὴν πρώτη ἐπίσκεψί μου στὸ Ναό, πρὶν μερικὰ χρόνια, δημοσιεύθηκαν τότε καὶ στὸ περιοδικὸ «Γυναίκα».

***

«Οἱ "Ελληνες εἶχαν, σὰν ἀπὸ ἔνστικο, ἀναπτύξει μιὰ λότελα ξέχωρη αἴσθηση ὠμορφιᾶς, ποὺ τὴν κατεῖχαν μόνο αὐτοὶ ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη ποὺ ὑπῆρξαν ποτὲ στὴ γῆ. Μιὰ ἰδιότυπη, τέλεια καὶ δυνατὴ ἔννοια καὶ χάρις σ' αὐτήν, ἡ μυθολογία τους πῆρε μιὰ ἐξαιρετικὰ ὡραία καὶ γοητευτικὴ μορφή...»

Πόσο ἀληθινὰ βρῆκα τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Σοπενάουερ ποὺ ἦρθαν στὴ σκέψη μου ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἀντίκρυσα τὸν Ναὸ τῆς 'Αφαίας, στὴν Αἴγινα!

Μποροῦσε νὰ βρεθῆ πιὸ ὤμορφη ἱστορία ἀπ' αὐτὴν ποὺ ἀναφέρει ἡ μυθολογία γιὰ τὴ θεὰ 'Αφαία;

'Η 'Αφαία ἦταν μιὰ Κρητομυκηναϊκὴ θεότητα, γέννημα τοῦ Διὸς καὶ τῆς θνητῆς Κούρμης. Στὴν Κρήτη κέντησε τὶς ἐρωτικὲς διαθέσεις τοῦ Μίνωα μὲ τὴν ἐκθαμβωτικὴ ὠμορφιά της. Γιὰ ν' ἀποφύγη τὶς μισητὲς ἐπιθέσεις του ρίχθηκε στὴν θάλασσα, προτιμώντας τὸν θάνατο. Κάτι ψαράδες ποὺ ψάρευαν ἐκεῖ κοντά, τὴν ἔσωσαν ἀπὸ βέβαιο πνιγμὸ καὶ τὴν πῆραν στὸ καράβι τους.

Μὰ τὰ ταξίδια, ἐκεῖνον τὸν καιρό, κρατοῦσαν μέρες πολλές. Πῶς νὰ μπορέσουν οἱ φτωχοὶ ψαράδες ν' ἀντισταθοῦν στὸν πειρασμό, μόνοι τόσοι ἄνδρες μὲ μιὰ γυναίκα; Στὸ τέλος ἔπαθαν ὅλοι ἐρωτικὸ παροξυσμὸ κι' ἐκείνη γιὰ νὰ γλυτώση, ρίχθηκε γιὰ δεύτερη φορὰ στὴ θάλασσα. Μὰ ἡ στεριὰ ἦταν κοντὰ τώρα πιὰ καὶ τὰ κύματα τὴν ἔβγαλαν σ' ἕνα ἀκρογιάλι τῆς Αἴγινας. Κρύφθηκε μέσα στὸ πυκνὸ δάσος κι' οἱ ψαράδες ἔχασαν τὰ ἴχνη της. Τὸ νησάκι ποὺ τὴν φιλοξένησε ἔγινε τότε τὸ εὐνοούμενο τῶν Θεῶν. Κι' οἱ Αἰγινῆτες ἀπὸ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὴν προστάτιδά τους, ἔκτισαν τὸν περίφημο ναὸ τῆς 'Αφαίας.

"Ενα ἀκόμα κομμάτι τῆς μυθολογίας μας γεμάτο ποίηση κι' ὠμορφιά. Μὰ κι' ὅποιος βρεθῆ μπροστὰ στὰ σημερινὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ αὐτοῦ, μεθᾶ ἀπὸ τὴν ὠμορφιὰ ποὺ τὸν τριγυρίζει. Πῶς ἤξευραν οἱ πρόγονοί μας νὰ διαλέγουν τοὺς τόπους τῆς λατρείας των! Τὸ ἔνστικτο τοὺς ὡδηγοῦσε κι' εὕρισκαν τὸ πιὸ ὡραῖο τοπίο στὸ μέρος ἐκεῖνο ποὺ ἡ φύση εἶχε σπαταλήσει ἄφθονα τὰ δῶρα της.

'Απὸ τὴ μιὰ μερηὰ τὸ μάτι ξεκουράζεται στὶς πευκόφυτες πλαγιὲς τῆς "Αγιας Μαρίνας, ποὺ λὲς καὶ τὰ πράσινα πεῦκα της βουτοῦν μέσα στὸ γραφικὸ λιμανάκι. Μπροστὰ ἡ θάλασσα ἁπλώνεται, τὶς περισσότερες φορὲς ἀρυτίδωτη, ὡς τὶς ἀκτὲς τῆς 'Αττικῆς καὶ στὸ βάθος ξεχωρίζει ὁ Παρθενώνας. 'Απὸ τὴν ἄλλη μεριά, τὰ βουνὰ τοῦ Μεσαγροῦ, μὲ τὶς λογῆς ἀποχρώσεις τους, φθάνουν ὡς τὸν λόφο τῆς Παληαχώρας, ποὺ τὸν κεντοῦν σὰν πετράδια τ' ἄσπρα ξωκκλήσια του.

Εἴτε πρωῒ βρεθῆ κανεὶς στὸ ναό, ὅπου ὅλα εἶναι λουσμένα μὲ μιὰ ἀνάλαφρη ἀχνάδα, εἴτε μεσημέρι μὲ τὸν καυτερὸ ἥλιο, ἢ ἀπόβραδο μ' ὅλα γύρω του βαμμένα μενεξεδιά, νοιώθει τὴν ἴδια γοητεία, κυριεύεται ἀπ' τὸ ἴδιο μεθῦσι. Μιὰ τέλεια γαλήνη πλημμυρίζει τὴν ψυχή του καὶ φέρνει ἔκσταση στὸ πνεῦμα. 'Υπάρχει τόση ἁρμονία ἀνάμεσα στὸν οὐρανό, στὴν θάλασσα καὶ σ' αὐτὴ τὴ γῆ, ποὺ ὅλες μαζὶ οἱ αἰσθήσεις δὲν ποθοῦν τίποτα ὡραιότερο.

'Ο δρόμος ποὺ πηγαίνει ἀπὸ τὴν Αἴγινα στὴν 'Αφαία, ἔχει τόση ποικιλία, ποὺ εὐχαριστεῖ τὸν ἐπισκέπτη ὅσες φορὲς κι' ἂν τὸν διαβῆ. Διασχίζει ἀπὸ μιὰ ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη τὸ νησὶ μὲ χαρούμενα σπιτάκια, ποὺ ξεφυτρώνουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, κάτασπρα ξωκκλήσια, ποὺ φαντάζουν στὸν ἥλιο. Περνᾶ κάτω ἀπ' τὸ μοναστήρι τῆς 'Αγίας Τριάδας, ποὺ ὑψώνεται γαλήνιο κι' ἐπιβλητικό. Θαυμάζει κανεὶς τὸν λόφο τῆς Παληαχώρας μὲ τὶς ἀναρίθμητες ἐκκλησίες του γιὰ νὰ χωθῆ πιὸ κάτω μέσα στ' ἀμπέλια καὶ σὲ ξερὲς ρεμματιές. Πλατύφυλες καὶ τεράστιες συκιὲς διαδέχονται τὶς μικροσκοπικὲς φυστικιές. 'Αλλοῦ πεῦκα καταπράσινα ἢ καψαλισμένα ἀπὸ τὴ φωτιὰ ἢ τὸ κρύο. Φθάνει κανεὶς στὸ Μεσαγρὸ μὲ τὸ μικροσκοπικὸ νεκροταφεῖο του. 'Αλήθεια, δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχη μικρότερο στὸν κόσμο. "Ενα μικρὸ ἐκκλησάκι καὶ λίγοι τάφοι, μὲ σάπιους ξύλινους σταυρούς, πνιγμένοι στὰ χόρτα, ὅπου κανεὶς δὲν θάφτηκε κάτω ἀπὸ ἐνενήντα χρονῶν ! Τρανὴ ἀπόδειξη γιὰ τὸ κλῖμα τῆς Αἴγινας καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Μεσαγροῦ.

Τὸ αὐτοκίνητο ἀνεβαίνει τώρα σὲ βουνοπλαγιές, σκεπασμένες μ' ἀσημένιες ἐλιές. Χιλιάδες πουλιὰ κελαϊδοῦν ζητώντας μιὰ σταγόνα δροσιᾶς στὸν κατάξερο αὐτὸν τόπο, ποὺ τὸν δέρνει ἀλύπητα ὁ ἥλιος.

Τέλος, ὕστερα ἀπὸ μιὰ μικρὴ ἀνηφοριά, κρυμμένος μέσα στὰ πεῦκα ξεπροβάλλει ξαφνικὰ ὁ ναός, ὡραῖος καὶ ἐπιβλητικὸς στὴν ἁπλότητά του.

Κάτω ἀπὸ τὸν ναὸ ποὺ σώζεται σήμερα, βρέθηκαν τὰ ἴχνη δυὸ παλαιοτέρων ἱερῶν ποὺ θὰ κτίσθηκαν τὸν ἕκτο αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ. 'Ο Ναὸς τῆς 'Αφαίας εἶναι Δωρικοῦ ρυθμοῦ καὶ εἶναι χτισμένος ἀπὸ ντόπιο ξανθὸ πουρί. 'Υψώνεται πάνω σὲ μιὰ βάση μὲ τρία σκαλοπάτια. Εἴκοσι κολῶνες εἶχαν ἀπομείνει ἀπὸ τὶς τριανταέξη ποὺ τὸν τριγύριζαν. "Ολες ἔχουν μιὰ ἐλαφριὰ κλίση πρὸς τὰ μέσα κι' ἔτσι ὁ ναὸς ξεφεύγει ἀπὸ τὸ στατικὸ ὀρθογώνιο σχῆμα καὶ παίρνει νεορὰ τὴ μορφὴ μιᾶς πυραμίδας, δίνοντας ἔτσι τὴν αἴσθηση τοῦ ὕψους καὶ τῆς ἐλαφρότητας.

Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο κι' οἱ κολῶνες στενεύουν πρὸς τὰ ἐπάνω γιὰ νὰ μὴν εἶναι σὰν νεκρὲς παράλληλες γραμμές. "Εχουν ὅλες ραβδώσεις σὰν δέσμες ἀπὸ νεῦρα, ἕνα ἐλαφρὸ δὲ φούσκωμα στὸ ἐπάνω μέρος τους, δίνει τὴν ἐντύπωση πὼς πιέζονται, σὰν νᾶναι ζωντανές, ἀπὸ τὰ ἐπιστύλια.

Μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐπιστύλια στέκονται στὴ θέση τους. Πάνω τους στηρίζονταν τὸ διάζωμα καὶ στὶς δυὸ στενὲς πλευρὲς του ἔστεκαν τ' ἀετώματα, σκαλισμένα μὲ τὰ περίφημα Αἰγινήτικα ἀγάλματα, ποὺ στολίζουν τώρα τὸ Μουσεῖο τοῦ Μονάχου. Γύψινες ἀναπαραστάσεις τῶν ἀετωμάτων αὐτῶν βρίσκονται στὸ Μουσεῖο τῆς Αἴγινας. 'Η κεντρικὴ μορφὴ καὶ στὰ δυὸ ἦταν πάνοπλη ἡ 'Αθηνᾶ καὶ γύρω της μάχονταν "Ελληνες, Τρῶες καὶ Αἰγινῆτες ἥρωες, ὅπως ὁ 'Αχιλλέας, ὁ Τελαμὼν κι' ὁ Αἴας.

Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ναοῦ ἦταν ἕνα μεγάλο ὀρθογώνιο μὲ δυὸ σειρὲς κολῶνες γύρω - γύρω. Στὸ βάθος, στὴ μέση ἑνὸς ἐπίχρυσου κιγκλιδώματος, στεκόταν τὸ χρυσελεφάντινο ἄγαλμα τῆς θεᾶς κι' ἡ ὀροφὴ στολιζόταν μ' ἐπίχρυσα ἀστέρια. Τὸ πάτωμα ἦταν στρωμμένο μ' ἕνα κόκκινο ἐπίστρωμμα, ποὺ διακρίνεται σὲ μερικὰ μέρη, ἀκόμη καὶ σήμερα.

'Απ' ἔξω ἀπὸ τὸν Ναό, ἦταν ὁ βωμὸς ποὺ γίνονταν οἱ θυσίες καὶ πιὸ πέρα μιὰ κτιστὴ δεξαμενὴ μάζευε τὰ νερὰ τῆς βροχῆς. Σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ ἱεροῦ χώρου βρίσκονται τὰ ἐρείπια τῶν λουτρῶν, τῶν κατοικιῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν ξενώνων.

Τὰ ἐρείπια αὐτὰ εἶναι τόσο γραφικὰ καθὼς εἶναι σκορπισμένα, ποὺ θαρρεῖς πὼς ἐπίτηδες τοποθετήθηκαν μὲ τόση ἁρμονία ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Χρυσῶστε ὅλα αὐτὰ μὲ ἀμέτρητες ἡλιαχτίδες, φαντασθῆτε τὴν ἀτμόσφαιρα μυρωμένη ἀπὸ τὸ πεῦκο, τὸ ξερὸ χόρτο καὶ τὴν ἀνάσα τῆς γῆς, καὶ θὰ μεθύσετε ὁλόκληροι ἀπὸ μιὰ ὠμορφιὰ ποὺ οὔτε τὸ ἀλύπητο πέρασμα τοῦ χρόνου μπορεῖ ποτὲ νὰ ξεθωριάση!...

ΡΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Πολύκλαυστή μου Θεία Εἰρήνη,

Εἰς ἐμὲ ἔτυχε τὸ βαρὺ φορτίο νὰ ἐξάρω τὸ ἄφθαστο ψυχικό σου κάλλος καὶ διὰ τῶν φτωχῶν μου λόγων νὰ καλύψω τὸ ἀγεφύρωτο κενὸν ποὺ ἐσήμανε γιὰ ὅλους μας ὁ ἀδόκητος θάνατός σου τόσον εἰς ἡμᾶς συγγενεῖς τε καὶ φίλους, ὅσον ἰδιαίτερα στὴν λατρευτή σου Κορούλα, τὴν Μαρίκα σου, ποὺ ἦσουν γι' αὐτὴν ἡ λατρεία της, ἀφοῦ ἡ ἄλλη σου μεγάλη ἀγάπη ὁ ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΣΟΥ ὑπῆρξε στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του τὸ θῦμα τοῦ χυδαίου Ναζισμοῦ καὶ τῆς πανθομολογουμένης σπανίας 'Ιδεολογίας του στὰ ἰδανικώτερα 'Ιερὰ τῆς Φυλῆς μας.

'Ωσὰν νὰ μὴν ἤρκουν στὴν Μαρίκα σου τὰ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα ποὺ ἡ ζωὴ ἀτυχῶς τῆς ἔδωσε τόσο σκληρὰ καὶ ἄδικα ἦλθε καὶ ὁ ἀναπάντεχος θάνατός σου νὰ ὁλοκληρώση ξέχειλα τὸ ποτῆρι τῆς ὀδύνης, στὸν δὲ κυρτὸ ἀπὸ βαθὺ γῆρας καὶ πόνο σύζυγό σου Παῦλο ποὺ σωστὸ ψυχικὸ καὶ σωματικὸ ράκος στέκεται εὐλαβῶς μπροστὰ στὸ σεπτὸ σκήνωμά σου ἡ ἀναχώρησις στὸ μεγάλο ταξίδι ἦτοι καίριον πλῆγμα.

"Αν καὶ εἶναι ἀνεξέλεγκται αἱ βουλαὶ τοῦ Θεοῦ, ἂς μοῦ ἐπιτραπῆ ὅμως, παρ' ὅλον τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα ποὺ ἐξ ἐμφύτου συνέχει τὴν ψυχήν μου, νὰ ὑψώσω στεντορίαν φωνὴν διαμαρτυρίας καὶ πόνου πρὸς τὰ οὐράνια, πρὸς τὸ Βασίλειον τοῦ Θεανθρώπου διαμαρτυρόμενος ἀπὸ τὰ μύχια τῆς ψυχῆς μου γιὰ Σὲ ἀγαπημένη μας Νεκρὴ ποὺ τὸ ξαφνικὸ φτερούγισμα τῆς ἀπέριττης ψυχῆς σου στὴ θέσι ποὺ δικαιωματικὰ τῆς ἀνήκει στὰς θερμὰς ἀγκάλας τῶν παραδεισίων 'Αγγέλων, ἀφήνει σὲ ὅλους μας ἕνα ἀνεξίτηλον κατάλοιπον πικρίας ἀνάμικτης μετὰ ἀδικίας γιατὶ στὸ καθημερινὸ προσκλητήριο τοῦ χάρωνα τοῦ ἀδυσώπητου καὶ σκληροῦ αὐτοῦ ὄντος ὁ κλῆρος συμπεριέλαβε καὶ ΣΕΝΑ τόσο ξαφνικὰ ἴσως γιατὶ οἱ εὐαίσθητες χορδὲς τῆς κλονισθείσης καρδιᾶς σου ἔπαλλαν ἠχηρώτερα ἀκούοντας τὴν φωνὴν ἐκείνου τοῦ προσφιλοῦς σου Κωστάκη ποὺ ὁ χαμός του ξερρίζωσε ὅλο σου τὸ εἶναι, ἦταν ποιὸ εὔηχη καὶ σεβαστὴ ἀπὸ τὴν φωνὴν τῶν ἄλλων ἐπιζώντων προσφιλῶν σου ὑπάρξεων.

Τὸ βλέμμα σου θλιμμένο καὶ θολὸ πλανᾶται στὰ ὑγρὰ καὶ κλαμμένα πρόσωπα ὅλου τοῦ ἐκκλησιάσματος ποὺ σύσσωμο προσῆλθεν νὰ σὲ συνοδεύσῃ εἰς τὴν τελευταίαν σου κατοικίαν, ὅπου «οὐκ ἔστιν θλῖψις οὐ στεναγμὸς ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος» καὶ προσπαθεῖ ν' ἀνακαλύψῃ ἕναν ἐχθρό σου, ἀλλά, φεῦ, ὅλοι ἀνεξαιρέτως μὲ ὀφθαλμοὺς δακρύοντας στέκονται εὐλαβεῖς προσκυνηταὶ μὲ σφιγμένα ἀπὸ ἄφατη λύπη τὰ ὑγρὰ χείλη τους καὶ διὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας καὶ κατανύξεως δίδουν ὅρκον αἰωνίας πίστεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Σεβαστὴν ἐκ Μάκρης Δέσποιναν Εἰρήνην Μακρῆ.

"Εσω βεβαία ὅτι ὅλοι ἐμεῖς οἱ ἐπιζῶντες ποὺ μὲ τὴν σειρά μας ὁδεύομεν πρὸς τὰς θερμὰς ἀγκάλας σου θᾶττον ἢ βράδιον, ὁρκιζόμεθα ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ὅτι θέλομεν διαφυλάξει ὡς 'Ιερὰν Παρακαταθήκην τὰ ὡραῖα λόγια σου ποὺ ἀποτελοῦν διὰ τὶς ἐπερχόμενες γενεὲς τὸ ἀκρογωνιαῖον οἰκοδόμημα ποὺ λέγεται ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ἡ ὁποία ἔχει ὡς προμετωπίδα τὰς 10 ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, γιατὶ ὑπῆρξες κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν ἡ μεγάλη 'Ιέρεια ἡ ἐνσαρκώσασα τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον σου, τὴν ἀνεξικακίαν πρὸς τὸν ἐχθρό σου τὸν ψυχικὸν φάρον ποὺ στὸ ἐκτυφλωτικό του ἀπαύγασμα χύνει ἄπλετον φῶς μὲ τοὺς ὑπερόχους ψυχικούς σου φακοὺς στὰ σκοτάδια τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν, τέλος δὲ ὑπῆρξες τὸ πιστὸν ἀντίγραφον τῆς ἁγνῆς καὶ ἀδόλης Μακρολιβισιανῆς ψυχῆς ποὺ μόνον ἡμεῖς οἱ Πατριῶται σου νοιώθομεν τὸν Παλμὸν καὶ τὸ Μεγαλεῖον.

'Εν κατακλεῖδι δέξου τὸν ὕστατον χαιρετισμὸν καὶ ἀσπασμὸν στὰ παγωμένα κέρινά σου χείλη καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς 'Ιερᾶς ἀναμνήσεως πρὸς σὲ καὶ τῆς ἐπηυξημένης ἀγάπης μας πρὸς τὴν Μαρίκα σου.

'Αντίο Θεία Εἰρήνη, ἀναπαύσου ἥρεμη στὰς ἀγκάλας τῶν Χερουβεὶμ — γαῖαν ἔχε ἐλαφρὰν — Αἰωνία σου ἡ μνήμη.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΛ. ΜΟΥΣΑΙΟΣ

ΒΥΡΩΝ ΤΣΑΚΙΡΗΣ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ
ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10
ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 522.493 - 527.207

ΛΙΒΙΣΙ
Μηνιαία 'Εφημερὶς
ΑΘΗΝΑΙ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1961
"Ετος 2ον — 'Αριθ. 10

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
'Εσωτερικοῦ :
'Ετησία . . . . . . Δρχ. 60
'Εξάμηνος . . . . . . » 35
'Εξωτερικοῦ :
'Ετησία . . . . . . $ 5 ἢ £ 2
'Εξάμηνος . . . . . $ 3 ἢ £ 1

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΡΕΝΑΝ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ
Σατωβριάνδου 4, 7ος ὄροφος
Γραφεῖον 14 — Τηλέφ. 535.066
ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΑΙ
Μ. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΝ
Σατωβριάνδου 4, 7ος ὄροφος
Γραφεῖον 14

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Νόμῳ.
'Υπεύθυνος :
ΡΕΝΑ Δ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ
Κεφαλληνίας 47 — 'Αθῆναι
'Υπεύθυνος Τυπογραφείου :
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ
Πάτμου 44—'Αθῆναι

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα δὲν ἐκφράζουν ὑποχρεωτικὰ καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς ἐφημερίδος. Τὴν εὐθύνην τῆς ἀκριβείας καὶ τοῦ περιεχομένου των τὴν φέρουν πάντοτε οἱ συγγραφεῖς των·

'Επίσης αἱ δημοσιευόμεναι βιογραφίαι δὲν εἶναι κατὰ σειρὰν ἀξίας τῶν προσώπων ποὺ ἀφοροῦν.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΡΥΘΡΟΠΑΘΕΙΑΙ

Συνεχίζω καὶ εἰς τὸ παρὸν φύλλον τὴν περιγραφὴν τῶν κληρονομικῶν ἐρυθροπαθειῶν ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μου νὰ ἐπαυξήσω τὴν ἀξίαν τοῦ προγαμιαίου ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ.

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μου ἠσχολήθην μὲ τὴν νόσον Cooley ἢ θαλασσαναιμίαν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς σπουδαιοτέρας μορφὰς ἐκ τῶν κληρονομικῶν αἱμολυτικῶν νόσων. Μία ἄλλη μορφὴ εἶναι ἡ Δρεπανοκυτταρικὴ ἀναιμία, ἢ Δρεπάνωσις, ἡ ὁποία ἀπαντᾷ κυρίως ἐπὶ Νέγρων. Τελευταῖαι στατιστικαὶ ἔρευναι ἀπέδειξαν ὅτι εἰς ἱκανὴν κλίμακα προσβάλλει καὶ ἄτομα τῆς λευκῆς φυλῆς καὶ μάλιστα ἐκλεκτικῶς συχνότερον 'Ιταλοὺς καὶ "Ελληνας. Καὶ ἡ νόσος αὕτη διαχωρίζεται εἰς τὸ ἁπλοῦν στῖγμα καὶ εἰς τὴν κυρίαν αἱμολυτικὴν νόσον: Οἱ φέροντες τὸ στῖγμα εἶναι ἑτεροζυγόται (δηλαδὴ ὁ εἷς μόνον ἐκ τῶν δύο γονέων εἶναι ὁ φορεὺς τῆς νόσου), ἐνῷ οἱ φέροντες τὴν κυρίαν νόσον εἶναι ὁμοζυγόται (δηλαδὴ καὶ οἱ δύο γονεῖς τυγχάνουν φορεῖς τῆς νόσου). 'Η πρόγνωσις τῆς νόσου εἶναι δυσμενὴς καὶ θεραπευτικῶς εἶναι ἀνίατος. 'Η ἐπιβίωσις τῶν πασχόντων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μέγεθος καὶ τὸν χρόνον ἐπαναλήψεως τῶν αἱμολυτικῶν κρίσεων, αἵτινες ὁσάκις συμβαίνουν δημιουργοῦν δραματικὴν κλινικὴν εἰκόνα. Οἱ ἐκ τῆς νόσου ταύτης πάσχοντες παρουσιάζουν ποικίλας ἐπιπλοκὰς ὅπως π.χ. δευτεροπαθεῖς λοιμώξεις, φυματίωσιν, θρομβώσεις, νεφρίτιδα καὶ τελικῶς καρδιακὴν ἀνεπάρκειαν. Κατὰ τὴν περίοδον τῶν αἱμολυτικῶν κρίσεων συνιστῶνται θεραπευτικῶς μεταγγίσεις αἵματος πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν καταστρεφομένων ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων ἐκ τῆς αἱμολύσεως. Διὰ νεωτέρων μεθόδων ἐρεύνης τῆς αἱματολογίας, ἥτις εἶναι κλάδος τῆς 'Ιατρικῆς, διεπιστώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ πολλαὶ ἄλλαι μορφαὶ αἱμολυτικῶν νόσων ἐκ τῶν ὁποίων ἑκάστη ἔχει ἰδίους χαρακτῆρας κλινικοὺς καὶ ἐργαστηριακούς. Γενικῶς ἅπασαι αἱ μορφαὶ τῶν ἀνωτέρω νόσων τυγχάνουν ἀνίατοι καὶ ἡ ἐπιβίωσις τῶν πασχόντων εἶναι βραχεῖα. Συμπερασματικῶς, διὰ νὰ κλείσω τὸ θέμα μου αὐτό, ἐπαναλαμβάνω καὶ ὑποσημειώνω τὴν ἀξίαν τοῦ προγαμιαίου ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν μόνην δυνατὴν ἐξασφάλισιν διὰ νὰ τεθῇ φραγμὸς εἰς τὴν διαιώνισιν τῶν κληρονομουμένων νόσων, αἵτινες ἀποτελοῦν ἄγος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἀνεπανόρθωτον πλῆγμα διὰ τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸν πάσχοντα. Εὔχομαι νὰ προσεχθοῦν ἰδιαιτέρως τὰ γραφέντα ὑπ' ἐμοῦ καὶ πᾶς ἕκαστος ἐρχόμενος εἰς γάμου κοινωνίαν, ἀντιλαμβανόμενος τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης του διὰ τὴν διαιώνισιν τοῦ γένους, νὰ ἐπιδιώκῃ διὰ τῶν ὑποδειχθέντων μέσων τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν τέκνων ἀρτιμελῶν, πνευματικῶς καὶ σωματικῶς ὑγιῶν, ἐφ' ὅσον θεόθεν τὸ πολυτιμότερον ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν ζωὴν εἶναι ἡ ὑγεία.

Π. ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

'Ιατρὸς

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Συνεχίζω τὶς παλιὲς ἀναμνήσεις μου, ἀπὸ τὰ περασμένα, τραγικὰ περιστατικὰ τῆς ἀδικοχαμένης Πατρίδας μας, ποὺ συνταράζουν ἀκόμα τὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς, τῆς πολύπαθης γενιᾶς μας, σὰν ἕνα κακὸ ὄνειρο, σὰν ἕνας ἐφιάλτης...

Βρισκόμαστε στὸ 1918.

Μὲ τὸ τέλος τοῦ Α΄ παγκοσμίου πολέμου, ἡ πολιτικὴ κατάστασις τοῦ ὑπόδουλου 'Ελληνισμοῦ, ἀρχίζει νὰ φαίνεται κάπως καλλίτερη... Σεπτέμβριος μῆνας — σὰν καλὴ ὥρα τώρα...

Μιὰ χαρούμενη εἴδησις ἔκανε τοὺς χριστιανοὺς ν' ἀναπνεύσουν κάποιον ἀέρα ἐλπίδας, γιὰ τὴν πολυπόθητη 'Εθνική μας ἀποκατάσταση.

'Υπεγράφη ἡ ἀνακωχή. 'Ο κόσμος θὰ ἡσυχάση, οἱ ἐξόριστοι καὶ οἱ ἐπιστρατευμένοι δικοί μας θὰ ἔλθουν στὰ σπίτια τους, — ὅσοι ἐπέζησαν, — καὶ θὰ δοῦν ξανὰ τὴν ἀγαπημένη Πατρίδα τους καὶ τοὺς προσφιλεῖς συγγενεῖς τους. Πιστέψαμε ἀκόμα, πὼς σύντομα θ' ἀνατείλη καὶ γιὰ μᾶς ἥλιος τῆς 'Ελευθερίας.

Τουρκικὰ καραβάνια μὲ καμῆλες φέρνουν πολλοὺς ἐξόριστους δικούς μας. Περιμένουμε καὶ τοὺς ὑπόλοιπους νὰ γυρίσουν. Πολλοὶ Μακρηνοί, ποὺ ἦσαν ἐξορισμένοι κοντὰ στὴ Σμύρνη, — στὴν ὁποία εὑρίσκετο στρατὸς 'Ελληνικός,— κατεβαίνουν σ' αὐτή, ἔρχονται σ' ἐπαφὴ καὶ συννενοήσεις μὲ τοὺς ὑπόλοιπους ἐκεῖ εὑρισκόμενους πατριῶτες καὶ ὅλοι μαζὶ ὁρκίζονται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Πατρίδας, νὰ ἀφιερώσουν καὶ τὴν τελευταία ρανίδα τοῦ αἵματός των, γιὰ τὴν ἕνωση τῆς Μάκρης καὶ τοῦ Λιβισιοῦ μὲ τὴ Μητέρα 'Ελλάδα. «'Ελευθερία ἢ θάνατος». 'Υπογράφουν μιὰ ἀπόφασι, καὶ παίρνουν τὰ χαρτιά, νὰ τὰ πᾶνε στὴ Μάκρη νὰ ὑπογράψουν τὸν ὅρκο, καὶ οἱ ὑπόλοιποι πατριῶτες.

"Ετσι, μὲ χαρὲς καὶ μὲ λύπες, ἐνθουσιασμοὺς κι' ἐλπίδες, περνάει ὁ καιρός, μέχρι τὴ Μεγάλη Σαρακοστή.

Τώρα πλέον ὁ κόσμος περιμένει καὶ τοὺς ἄλλους ἐξορίστους νὰ ἔλθουν μὲ τὰ πλοῖα. Τὰ σχολεῖα ἄρχισαν νὰ λειτουργοῦν. Καὶ μιὰ μέρα, σὰν Θεῖο Φῶς, ἐμφανίστηκε στὴν παραλία μας, ὁ 'Ελληνικὸς 'Ερυθρὸς Σταυρὸς μὲ ἐπὶ κεφαλῆς, τὸν ἀρχίατρο Μάνωλα, ἕνα λεβέντη, σωστὸ καμάρι τῆς γενιᾶς μας, καὶ μὲ λίγους στρατιῶτες, γιὰ τὴν περίθαλψη τοῦ πολυπαθοῦς 'Ελληνισμοῦ τῆς περιοχῆς Μάκρης.

Συνώδευαν τὴν 'Ελληνικὴ ἀποστολὴ τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, ὁ πατριώτης μας ἱερεὺς ἀείμνηστος Διον. Καλαφάτης - ὁ ὁποῖος ἱερουργοῦσε ἐν 'Αθήναις ὡς ἐφημέριος τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς — ὁ συμπατριώτης μας ἰατρὸς Βασίλειος Μουσαῖος — διαμένων μονίμως στὴν Σμύρνη — καὶ οἱ ἄλλοι ἐξόριστοι ποὺ ἦσαν στὴν Σμύρνη, μαζὶ μὲ τὰ πατριωτικὰ μυστικὰ ἔγγραφα.

Μόλις οἱ ὑπόδουλοι "Ελληνες εἴδαμε μὲ ἀξέχαστη συγκίνηση νὰ φθάνη στὸ ὡραῖο μας λιμάνι τὸ 'Ελληνικὸ ἀτμόπλοιο «Ρούμελη», ποὺ ἔφερε τὴν ἀποστολή, δὲν πιστεύαμε στὰ μάτια μας... 'Αμέσως κινητοποιηθήκαμε ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. "Οσοι δὲν εἶχαν μπορέσει νὰ προμηθευθοῦν σημαῖες 'Ελληνικές, ἄρχισαν μυστικὰ νὰ φτιάχνουν γαλανόλευκες, ποὺ θὰ τὶς ὑψώναμε (ἀλλοίμονο) σὲ λίγο, ποὺ θὰ εἴμαστε πιὰ ἐλεύθεροι.

Ζητωκραυγὲς ἀντιλαλοῦσαν σ' ὅλο τὸν τόπο. «Ζήτω ὁ 'Ελληνικὸς 'Ερυθρὸς Σταυρός». «Ζήτω ὁ 'Αρχίατρος!».

Τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου μὲ τὸν πατριώτη διδάσκαλο κ. Γεώργιο Πολίτη, κατέβαιναν στὴν προκυμαία καί, ἀψηφώντας κάθε κίνδυνο ποὺ διέτρεχαν ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, μὲ ἐνθουσιασμὸ τραγουδοῦσαν τὸν 'Εθνικό μας "Υμνο, τὸ «'Ελεύθεροι κι' σκλάβοι ἀδελφοί», καὶ ἄλλα πατριωτικὰ τραγούδια. Στὸν ἐνθουσιασμό μας ὅμως ἐπάνω καὶ στὴν χαρά μας, ποὺ γιὰ λίγο νοιώσαμε, πὼς εἴμασταν κιόλας ἐλεύθεροι, μαθαίνουμε πὼς τὰ μυστικὰ ἔγγραφα μὲ τὶς ὑπογραφὲς ὅλων τῶν δικῶν μας, ἔπεσαν κι' αὐτὰ — ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποιὸ καταχθόνιο ξένο δάκτυλο — στὰ χέρια τῶν καχύποπτων καὶ αἱμοβόρων Τούρκων.

Μὲ τὴν ἔρευνα ποὺ ἔγινε στὸ πλοῖο, τὰ βρῆκαν οἱ βάρβαροι καὶ τὰ πῆραν.

Καὶ πάλι, μὲ τὴ μέθη τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τὴν ἐλπίδα μας, δὲν ἀπογοητευθήκαμε.

Καὶ τί μ' αὐτό, λέγαμε.

Δὲν τὸ ξέρουν οἱ Τοῦρκοι ὅτι τοὺς μισοῦμε; 'Αφοῦ ὅλο μας τὸ αἷμα ἤπιαν τὰ σκυλιά, δὲν ἄφησαν σπίτι χωρὶς πληγή, εἶναι δυνατὸν νὰ πιστεύουν τὸ ἀντίθετο;

"Αν δὲν τοὺς κτυπήσαμε μάλιστα ἀκόμα, εἶναι γιατὶ δὲν ἔχομε φτερά, δὲν ἔχομε ὅπλα, δὲν ἔχομε ἐντολή...

"Ας μᾶς ὁπλίσουν, ἂς ἔλθη ἐκείνη ἡ ἅγια ὥρα νὰ κτυπήσουμε τελικὰ τὸν Τοῦρκο, καὶ τότε θὰ μᾶς ἰδοῦν...

'Ο 'Ερυθρὸς Σταυρὸς ἐργάζεται. Στὸν "Ελληνα 'Αρχίατρο πηγαίνουν οἱ ἄρρωστοι γιὰ νὰ γίνουν καλά, καὶ οἱ ὑγιεῖς γιὰ νὰ τὸν καμαρώσουν.

Τί σοὔμελλε ὅμως ἡ μοῖρα σου, καημένο παιδὶ τῆς Σμύρνης...

Μοιράζει ὅ,τι ὑπάρχει στοὺς καταστρεμμένους Μακρηνολιβισιανούς, καὶ τοὺς δίνει κουράγιο καὶ ἐλπίδες.

'Αλλά, νὰ πάλι, κατακέφαλα ὁ κεραυνός! Μιὰ μέρα καλοκαιρινή— μαύρη μέρα — ἀκούσαμε τὴ φοβερὴ εἴδηση!

'Εσκότωσαν τὸν Μάνωλα πάνω στὴν προκυμαία!...

"Ηταν νὰ μὴ χαμογελάση ὁ δύστυχος ραγιᾶς!... γιὰ νὰ μὴ δοκιμάση λίγη χαρὰ ἢ γέλιο, ἡ πονεμένη ψυχή μας.

"Ολοι οἱ ἐνθουσιασμοί μας ἔγιναν φαρμάκια.

"Οποιος δὲν ξέρει ἀπὸ τέτοιους καϋμούς, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς καταλάβη.

Κηδέψαμε μὲ θρήνους — ἀλλοίμονο μυστικούς — καὶ μὲ ἀπέραντη θλίψη, τὸν μεγάλο μας νεκρὸ στὸν "Αγιο Νικόλα, καὶ τὸν ἐθάψαμε μὲ μαυρισμένη ψυχή, καὶ πιὸ μαῦρα προαισθήματα — ποὺ δὲν ἄργησαν δυστυχῶς νὰ ἐπαληθεύσουν — στὸν ἱερὸ χῶρο τοῦ κοιμητηρίου τῶν εὐεργετῶν τῆς Μάκρης, καὶ ἀφήσαμε κι' αὐτὸν στὸν ἴδιο τόπο ποὺ ἔμεναν τὰ ἅγια ὀστὰ τῶν γονέων καὶ τῶν προγόνων μας, χωρὶς ἕνα κερί, χωρὶς καντῆλι.

Τώρα, τὸν "Αγιο Νικόλα τὸν ἔχουν οἱ βάρβαροι γιὰ νὰ παίζουν καραγκιόζη καὶ νὰ γελοῦν.

(Συνεχίζεται)

ΒΕΡΟΥΛΑ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Η ΛΑΜΨΙΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

'Η ζωὴ διὰ τοῦ ἐνδελεχοῦς κυματισμοῦ της, ἐμφανίζεται ἐν τῇ ἀνθρωπότητι, ὑπὸ δύο ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτους Μορφάς. "Αλλοτε μὲν ὑπὸ θετικὴν Μορφὴν κι' ἄλλοτε ὑπὸ 'Αρνητικὴν τοιαύτην. Συμφώνως τῇ βαθυστοχάστῳ φράσῃ, τοῦ Λόρδου Βύρωνος, ἥτις λέγει ὅτι «ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐκκρεμὲς μεταξὺ μειδιάματος καὶ δακρυων», ἀναμφηρίστως ὁ ἄνθρωπος ἀντιμετωπίζει ἀμφοτέρας τὰς Μορφὰς ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ βίου του, τὴν μὲν θετικήν, ἥτις εἶναι θελκτική, ἀσμένως, τὴν δὲ 'Αρνητικὴν καὶ ἀποκρουστικήν, δυσαρέστως καὶ δυσκόλως. 'Ημᾶς ἐν τῇ παρούσῃ πραγματείᾳ ἐνδιαφέρει ἡ 'Αρνητικὴ Μορφὴ τῆς ζωῆς, ἤτοι αἱ δυστυχεῖς περιστάσεις αὐτῆς καὶ τὰ ὅπλα ἀντιμετωπίσεως τῶν δεινῶν περιστάσεων.

'Εμφανιζομένη ἡ 'Αρνητικὴ Μορφὴ τῆς ζωῆς, δημιουργεῖ τρομερὰν ἀχλὺν ἀγωνίας καὶ ζόφου ἀβεβαιότητος, φέρουσα τὸν ἀνθρώπινον νοῦν πρὸ τῆς αἰνιγματώδους Σφιγγὸς καὶ τοῦ καταστρεπτικοῦ ἀδιεξόδου. Καταλαμβάνεται ἀπὸ τὸ συναίσθημα τοῦ μηδενισμοῦ καὶ τῆς αὐστηρᾶς μονώσεως. Πρέπει ἐνταῦθα ὁ ἄνθρωπος, ὑπηρετικῶς, νὰ ὑποκύψῃ καὶ ἐν ἀναμονῇ τοῦ Πεπρωμένου νὰ ἀκινητήσῃ; "Η μήπως πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ «τὸν ὑπεράνθρπον τοῦ Νίτσε» καὶ οὕτω ἐνθαρρυνόμενος νὰ μεταχειρισθῇ πᾶν μέσον, πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἐμφανισθείσης ἀντιξόου περιστάσεως; Τὸ μὲν πρῶτον τυγχάνει ἐπικριτέον καὶ ἀποδοκιμαστέον, τὸ δὲ δεύτερον ἀμφίβολον καὶ ἀτελεσφόρητον. 'Υλικαὶ δυνάμεις καὶ παράγοντες σωματικῆς ἀντοχῆς δὲν ὑφίστανται, ἀλλὰ καὶ ὑφιστάμεναι, εἶναι ἐξησθενημέναι καὶ ἀνίσχυροι, ὡς ὑποκείμεναι εἰς τὴν φυσικὴν φθοράν. Οὕτω ὁ «ἡρωϊκὸς ἄνθρωπος» δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ παραμείνῃ τοιοῦτος. 'Ο Rousseau εἰς τὸ «Κοινωνικὸν Συμβόλαιον» γράφει ὅτι «ὁ ἰσχυρότερος οὐδέποτε εἶναι πάντοτε ἰσχυρός, ὥστε νὰ μένῃ αὐτὸς κύριος». Κατὰ συνέπειαν εἰς τὰς στιγμάς, καθ' ἃς τὰ πάντα προμηνύουν ἐξαφάνισιν, ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ στραφῇ — ἂν καὶ ἐνστικτωδῶς πολλάκις στρέφεται — πρὸς τὰ τεράστια θαυματουργικὰ ἀποθέματα, τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς, πρὸς δυνάμεις καὶ τάσεις, αἵτινες μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὑπνώττουν καὶ ἠγνοοῦντο. 'Εμφανιζόμεναι αὗται, εἰς τὸ ἐνεργειακὸν προσκήνιον, θὰ ἀναλάβουν σιωπηλῶς τὸ ἔργον τῆς ἀντιδράσεως, ἐν τῷ σκοτεινῷ πεδίῳ τῆς δυστυχίας, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ συναίσθημα τῆς αὐτοσυντηρήσεως ὑπὲρ ποτὲ ἄλλοτε γιγαντοῦται καὶ ζητεῖ ἱκανοποίησιν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκλέγει ἡ Μοῖρα τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἐπίδειξιν τῶν ψυχικῶν του ἱκανοτήτων. Τότε ἡ ψυχή, ὡς ἠθικὴ δύναμις μὴ ὑποκύπτουσα ὡς τοιαύτη, λάμπει καὶ ἀντιδρᾷ εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν δυστυχίαν. 'Εμφανίζεται τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς ἐν ὅλῃ τῇ λαμπρότητι. 'Ενταῦθα ὅμως ἐπιβάλλεται νὰ ὁρίσωμεν, τί ἐννοοῦμεν λέγοντες μεγαλεῖον ψυχῆς. Μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς ἐστί, ἡ ἀνωτερότης αὐτῆς, τῇ βοηθείᾳ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀνέρχεται ὑψηλότερον, διασκελίζει τὰ φυσικὰ ὅρια καὶ θεᾶται τὴν «ὑπερτοπικὴν» καὶ «ὑπερχρονικὴν» μορφὴν τοῦ ἀπολύτου, τῆς ἀληθείας. 'Επομένως τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς εἶναι: Μορφὴ ψυχικὴ ἀνωτέρα, ἡ ὁποία διὰ τῆς λαμπρότητός της ἐπιβάλλεται, διὰ τοῦ κάλλους της γοητεύει. Καὶ ναὶ μὲν δὲν ἀρνούμεθα ὅτι τὸ μεγαλεῖον τοῦτο, ἐμφανίζεται καὶ ἐν τῇ ὁμαλῇ ἐξελίξει τῆς ἀτομικότητος τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἣν ἐποχὴν δημιουργοῦνται προϋποθέσεις κατασκευῆς σταθερᾶς μορφῆς προσωπικότητος. Καὶ ἀσφαλῶς τὰ θεμέλια τίθενται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, διότι εἶναι ἡ μόνη κατάλληλος, πλὴν ὅμως τὸ μεγαλεῖον τοῦτο ἐμφανίζεται ἐν ὅλῃ τῇ λάμψει, εἰς δυστυχίας ἐποχήν. 'Ενταῦθα δηλώνομεν τὴν ἀδυναμίαν μας, τῆς εὑρέσεως τῆς βασικῆς αὐτῆς αἰτίας. 'Η δοκιμασία τοῦ βίου, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐεργετικὴ περίοδος καὶ ἐποχὴ εὐκαιρίας δράσεως τοῦ προοδευτικοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἔχει ὡς ἔμβλημα τὴν λατινικὴν ρῆσιν «ad majora natus sum». 'Επ' αὐτῶν ἀκριβῶς ὁ Γιοὺγκ λέγει ὅτι: «'Η δυστυχία φωτίζει τὸ δρόμο τῆς δράσεως τοῦ δημιουργικοῦ ἀνθρώπου». Καὶ εἶναι ἀλήθεια κῦρος μέγα ἔχουσα, ὅτι ἡ ζωὴ τὰς ἀξίας, τὰς ἐμφανίζει ὡς ἀποτέλεσμα συγκρούσεως καὶ ὡς ἀπαύγασμα ἀντινομιῶν. 'Ο ORATIUS γράφει: «'Η δυστυχία κατορθώνει ν' ἀναδεικνύῃ ταλέντα, ποὺ μὲ εὐνοϊκὲς συνθῆκες θᾶμεναν ἀνεκμετάλλευτα».

'Εκ τούτου καταφαίνεται, ὅτι ἡ δυστυχία εἶναι χρήσιμος ἐπισκέπτρια τῆς ζωῆς καὶ παρωθητικὸς παράγων ἐπιτυχίας. Τὸ σπουδαιότερον δὲ εἶναι, ὅτι τὰ κτυπήματα τῆς Μοίρας καὶ ὁ βαθὺς πόνος, μᾶς φέρει πλησίον τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου ζητοῦμεν τὴν ἀρωγήν. Καὶ ἵνα ὁμιλήσωμεν, συμφώνως τῷ ὑπερόχῳ καθηγητῇ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κολωνίας Johanes Hessen, πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι «ἡ ἰδία ἡ ζωή, μὲ τὰ ὕψη καὶ τὰ βάθη της, μὲ τὰς ἐξάρσεις καὶ τὰς καταπτώσεις της, μᾶς φέρει εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Θεόν». 'Η ἐπικοινωνία αὕτη, ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ψυχῆς, ἥτις ἀντιδρᾷ κατὰ τὰς δοκιμασίας τοῦ βίου. Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ ψυχικοῦ μεγαλείου, εἰς ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποίας δίδονται μάχαι, δι' ἐπιβίωσιν ἢ δι' ἀνάκτησιν ἀπολεσθέντος ἀγαθοῦ, εἶναι ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἀτρυτοπόνητος βούλησις καὶ ἄκαμπτος καρτερικότης. Μὲ τὸ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπιτίθεται, μὲ τὸ δεύτερον ἀμύνεται. Εἶναι ψυχικὰ ὅπλα, θεωρούμενα ὡς ἄτρωτος πανοπλία τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὰς δυστυχεῖς περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὅλαι αἱ ψυχικαὶ ὁρμαί, ὅλαι αἱ τάσεις πρὸς ζωὴν καὶ δημιουργίαν γιγαντοῦνται πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς τελείας ἐξαφανίσεώς των. 'Η ψυχὴ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐπιστρέφουσα εἰς ἑαυτήν, εὑρίσκει μέσα εἰς τὰ βάθη ἑνὸς σύμπαντος «πεπερασμένου ἄνευ περάτων», τοῦ ἀτομικοῦ σύμπαντος, ὅλα τὰ οὐσιώδη ἐκεῖνα χαρακτηριστικὰ τῆς ζωτικότητος, τῆς ὁρμῆς, τῆς δημιουργικῆς πνοῆς, τοῦ μεγαλείου.

Τὸ κραταιὸν «μολαταῦτα» τῆς πίστεως, εἰς τὰς δυστυχεῖς περιστάσεις, ἀποτελεῖ τὴν κεραυνοβόλον ἀπάντησιν, εἰς τὰς σκοτεινὰς δυνάμεις τῆς ἀποσυνθέσεως, αἱ ὁποῖαι ἐμπεριέχουσαι τὸ ἄλογον στοιχεῖον τῆς ζωῆς, διαβιβρώσκουν τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἀνθρώπου. 'Η ἀδιάψευ-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

Η ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Κάθε πατέρας καὶ κάθε μητέρα ἔχει γιὰ τὸ παιδί της ἕνα ὄνειρο. Θέλει νὰ τὸ διαπλάση σωματικὰ καὶ ψυχικά. Νὰ τὸ κάμη ἄνθρωπο ἀνώτερο.

«Θέλω, παιδί μου — λέγει ἡ μητέρα — νὰ μοιάσης τὸν πατέρα σου. Νὰ γίνης σὰν καὶ κεῖνον τίμιος καὶ δουλευτής, καλὸς νοικοκύρης, ἄνθρωπος πολιτισμένος καὶ χριστιανὸς καλός».

"Εχει ὅμως καὶ ἐπιθυμίες ἀρνητικὲς ἡ μητέρα: «Δὲ θέλω παιδί μου, νὰ γίνης φίλος τοῦ κρασιοῦ. Νὰ μὴ λὲς ψέμματα ποτέ σου. Νὰ μὴν ἐπιθυμῆς τὰ ξένα πράγματα, γιὰ νὰ μὴ καταντήσης κλέφτης ἢ διαρρήκτης. Νὰ μὴ γίνης μὲ μιὰ λέξη ἄνθρωπος κακός».

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἡ μητέρα συνθέτει μόνη της καὶ ἀσυναίσθητα ἕνα σκοπὸ ἀγωγῆς γιὰ τὸ παιδί της. 'Αναγνωρίζει ὅτι μπορεῖ πραγματικὰ νὰ διαμορφώση τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ της σύμφωνα μὲ τὸ σκοπὸ αὐτό, ποὺ μόνη της ἔχει συνθέσει. Νὰ δώση στὸ σῶμα του δύναμη καὶ ὑγεία καὶ στὴν ψυχὴ τὰ ἀνώτερα ψυχικὰ χαρίσματα τῆς καλῆς ἀνατροφῆς.

Καὶ παραδέχεται ἀντίθετα ἡ στοργικὴ μητέρα ὅτι ἂν ἀφήση στὴν τύχη τὸ παιδί της, μπορεῖ νὰ διαμορφωθῆ σὲ ἄνθρωπο κακὸ ποὺ θὰ ἔχη γιὰ κατάντημά του τὴ φυλακή.

Πολὺ σωστὸ αὐτό. Γιατὶ εἶναι ἐπιστημονικὰ ἀποδεδειγμένο, ὅτι τὸ παιδὶ ποὺ γεννιέται στὸν κόσμο, ἔχει κληρονομήσει ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς παπποῦδες του ἀκόμη ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ προδιαθέσεων, ποὺ ποτὲ δὲν εἶναι ὅλες ἀγαθές. Τὶς περισσότερες φορὲς οἱ κακὲς προδιαθέσεις εἶναι πιὸ πολλὲς ἀπὸ τὶς ἀγαθές.

Αὐτὸ ὅμως δὲ σημαίνει, ὅτι τὸ παιδὶ θὰ ἐξελιχθῆ ὁπωσδήποτε σὲ ἄνθρωπο κακό. 'Ο κίνδυνος αὐτὸς ὑπάρχει τότε μόνο, ἂν ἀφεθῆ τὸ παιδὶ στὴν τύχη. Τότε θὰ ξυπνήσουν μέσα του οἱ κακὲς προδιαθέσεις, θὰ πνίξουν τὶς ἀγαθὲς καὶ θὰ ἐκδηλωθοῦν, γιὰ νὰ διαμορφωθοῦν τότε σὲ ἰδιότητες κακές, ποὺ καμμιὰ κατόπιν ἐνέργεια ἀγωγῆς δὲν μπορεῖ νὰ διορθώση.

Γίνεται δηλ. ἐδῶ κάτι παρόμοιο, ποὺ γίνεται καὶ στὸ χωράφι, ποὺ ἔπεσε ὁ σπόρος ὁ καλὸς τῆς παραβολῆς, ἀλλὰ ἀνάμεσα στὰ σπαρτὰ φύτρωσαν καὶ τὰ ζιζάνια.. "Αν ὁ γεωργὸς ἀφήση τὸ χωράφι στὴν τύχη του, θὰ μεγαλώσουν τὰ ζιζάνια καὶ θὰ πνίξουν τὰ σπαρτά. Καὶ δὲν εἶναι τυχαία ἡ παροιμία: «'Απὸ ρόδο βγαίν' ἀγκάθι». 'Απὸ γονεῖς καλοὺς κινδυνεύουν νὰ βγοῦν παιδιὰ κακά, ἂν δὲν τὰ προσέξουν ὅσο πρέπει οἱ γονεῖς.

"Ετσι λοιπὸν ὕστερα ἀπ' αὐτὰ διαγράφονται οἱ ὑποχρεώσεις τῶν γονέων γιὰ τὴν ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν τους. 'Απὸ τὴ μιὰ μεριὰ νὰ δίδουν σ' αὐτὰ εὐκαιρίες πολλές, νὰ ἐκδηλωθοῦν οἱ ἀγαθές των προδιαθέσεις, νὰ τὰ συνηθίζουν μὲ ἄλλα λόγια νὰ κάμνουν πράξεις καλές, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ μὴ δίδουν καμμιά, μὰ ἀπόλυτα καμμιὰ εὐκαιρία γιὰ ἐκδήλωση προδιαθέσεων κακῶν, νὰ ἀποφεύγουν μὲ ἄλλα λόγια τὶς πράξεις τὶς κακές.

'Ακολουθώντας τὸν κανόνα αὐτὸν οἱ γονεῖς, μποροῦν νὰ δώσουν στὰ παιδιά τους εἰκόνα ψυχικὴ τελείως διάφορη ἀπὸ κείνη, ποὺ θἄπαιρναν ἂν ἀφίνανε νὰ ἐκδηλωθοῦν ἀνεμπόδιστα οἱ κακὲς των προδιαθέσεις.

'Απ' αὐτὰ ὅλα συνάγεται ὅτι ἡ οἰκογένεια εἶναι ἐκείνη, ποὺ θὰ βάλη γερὰ τὰ θεμέλια τόσο στὴ σωματική, ὅσο καὶ στὴ διανοητικὴ ἐξέλιξι τοῦ παιδιοῦ. 'Η μητέρα στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἔχει ὅλα τὰ προσόντα τοῦ καλοῦ παιδαγωγοῦ, κι' ἂς εἶναι καμμιὰ φορὰ ἀγράμματη, κι' ἂς εἶναι χωρὶς καμμιὰ παιδαγωγικὴ κατάρτιση. Τῆς φθάνει ὁ ρόλος τῆς μάνας, τῆς φθάνει ἡ ἀσύγκριτη μητρικὴ στοργή.

Αὐτὴ θὰ τοῦ στρώση πούπουλα στὴν κούνια μὲ τὰ νανουρίσματά της καὶ τὰ γλυκά της τραγούδια. Στῆς μάνας τὰ χείλη θὰ ἰδῆ τὸ παιδὶ τὸ πρῶτο χαμόγελο καὶ ἡ μάνα θὰ διαβάση στὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ τὴ χαρὰ καὶ τὸν πόνο. 'Η μάνα θὰ ἀφουγκραστῆ τοὺς παλμούς του καὶ θὰ ἀναταραχθῆ μὲ τὸ ἀναστέναγμά του. Μέσα στὴ θερμὴ ἀγκαλιά της ἡ μάνα θὰ μελετήση τὸ παιδί της καὶ θὰ βγάλη συμπεράσματα. 'Η μάνα θὰ παρακολουθήση κάθε του ἐκδήλωση.

Αὐτὴ λοιπὸν ἡ μάνα ἡ ὁποιαδήποτε μάνα, μὲ τὴν καλὴ τροφή, μὲ τὴν καλὴ περιποίηση, μὲ τὴν ἐνδυμασία τὴν ἀνάλογη πρὸς τὸ κλῖμα καὶ τὶς ἐποχὲς τοῦ ἔτους, μὲ τὸ δωμάτιο, ποὺ ἀερίζεται καλὰ καὶ φωτίζεται καλά, μὲ συχνὸ λούσιμο τοῦ σώματος καὶ μὲ ὕπνο ἀνάλογο πρὸς τὴν ἡλικία τοῦ παιδιοῦ, μὲ ὅλα αὐτὰ ἐπιτυγχάνει τὴν κανονικὴ ἐξέλιξη τοῦ σωματικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ παιδιοῦ της.

'Αλλὰ καὶ στὴ διανοητικὴ ἐξέλιξη παίζει τὸ σπουδαιότερο ρόλο μέσα στὴν οἰκογένεια ἡ μάνα. 'Εκεῖ θὰ μάθη τὸ παιδὶ τὴ μητρική του γλῶσσα. 'Εκεῖ θὰ ἀποκτήση ποικιλώτατες καὶ πλουσιώτατες γνώσεις ἀπὸ τὸ στενό του περιβάλλον καὶ ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμο.

'Εκεῖ θὰ γίνη τὸ παιδὶ ΗΘΙΚΟ. Θὰ διδαχθῆ ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴ μητέρα ποιὸ εἶναι τὸ ἀγαθὸ καὶ ποιὸ τὸ κακό. 'Εκεῖ θὰ γίνη τὸ παιδὶ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ, βλέποντας τὸν ἁγνὸ θρησκευτικὸ βίο τῆς οἰκογενείας, πρᾶγμα, ποὺ δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ μόνη τὴν ἁπλῆ διδασκαλία τοῦ Σχολείου.

'Εκεῖ θὰ γίνη τὸ παιδὶ ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΙΚΟ, βλέποντας τὴν καλὴ διάταξη τῶν ἐπίπλων τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὴν καλὴ γενικὰ ταχτοποίηση τῶν δωματίων, τὸ κομψὸ ντύσιμο καὶ τὴν ὡραία ὁμιλία.

'Εκεῖ λοιπὸν βρίσκεται ἡ μεγάλη παιδαγωγικὴ συμβολὴ τῆς μητέρας καὶ γενικώτερα τῆς οἰκογενείας στὸ θεῖον ἔργο της, ἐκεῖ στὸ στενό του περιβάλλον.

Τὸ παιδὶ στὰ πέντε πρῶτα του

(Συνέχεια στὴν 4η Σελίδα)

ΒΑΦΟΝΤΑΙ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΠΙΠΛΑ
ΠΑΤΙΝΑΙ, ΝΤΟΥΚΟ, ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ,
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ & ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ Κ.Τ.Λ.
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Λ. ΚΑΚΚΟΣ
ΟΔΟΣ ΠΕΡΓΑΜΟΥ 86 - ΑΙΓΑΛΕΩ
ΤΗΛΕΦ. 581.783

ΧΥΤΗΡΙΟΝ
ΟΡΥΧΑΛΚΟΥ, ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΥ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΠΑΝΗΓΥΡΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ & ΥΙΟΙ
ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ 14
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΟΥΛΑΝΤΖΗΣ
ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ
ΜΩΣΑΪΚΩΝ
ΔΑΠΕΔΩΝ
ΑΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΚΑΙ ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ 13
ΤΗΛ. 463.224
ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΘΕΟΧΑΡΗ ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗ
ΟΔΟΣ ΝΙΚΙΟΥ 9
ΤΗΛ. 21.381
ΑΘΗΝΑΙ